

ТЕЗИ

Криптовалюта як феномен сучасних валютних відносин

Шовак Мирослав Іванович

*Закарпатське територіальне відділення МАН України
Відділення-економіка,*

Секція: фінанси, грошовий обіг, кредит;

*Загальноосвітня спеціалізована школа-інтернат з
поглибленим вивченням окремих предметів, 11-А клас;*

*Науковий керівник: Машика Юрій Вікторович,
К.Е.Н, доцент, вчитель економіки в УЗСШ з ПВОП.*

Глобалізація та розширення грошових ринків, загальна комп'ютеризація і розвиток ІТ-технологій спричинили появу та активний розвиток в нашому суспільстві величезної кількості додаткових інститутів, фінансових інструментів та нових форм взаємодії суб'єктів фінансових відносин. Одним з найновіших інструментів у сучасному валютному середовищі виступає криптовалюта.

Термін «електронні гроші» є порівняно новим у науковій літературі, тому відсутнє єдине загальноприйняте у світі визначення електронних грошей, яке б однозначно розкрило їхню сутність. Наразі відбувається поширення обсягів використання криптовалюти в світі, як абсолютно нового, інноваційного платіжного інструменту ХХІ століття, тому питання розвитку та використання цього платіжного засобу в Україні потребують подальших досліджень. Це обґрунтовує **актуальність** дослідження сутності та особливостей функціонування криптовалюти.

Мета роботи полягає у вивченні сутності та характеристик криптовалюти як феномену сучасних валютних відносин.

Для досягнення поставленої мети слід виконати такі **завдання**: розглянути історію виникнення та принципи функціонування різних криптовалют, описати механізм регулювання застосування криптовалют у країнах світу, проаналізувати динаміку курсу окремих криптовалют та фактори впливу на нього тощо.

Криптовалюта - це електронні гроші, які мають зашифрований мінливий код. Bitcoin перша криптовалюта, яка була створена в 2009 році і її можуть використовуватися для обміну на товари або послуги у суб'єктів, які їх визнають. Ефіріум – це не просто криптовалюта. Це децентралізована платформа для створення нових сервісів на основі блокчейнів. Це – своєрідний інструмент.

Обмін на класичні валюти відбувається через онлайн-сервіс обміну цифрових валют, інші платіжні системи або обмінні пункти. Проте, сьогодні в світі налічується більше 1,7 тис. віртуальних валют. Понад 600 серед них є активними, а ринкова вартість 30 валют більш 1 млрд. \$. Курс криптовалюти не залежить від ВВП, інфляції, виплати фонду гарантування вкладів тощо. Криптовалюта зайняла своє місце в світі розрахунків, на неї є попит, і вони будуть й надалі розвиватися.

Тези

Тема: Дослідження режимів накладання програмного забезпечення Adobe Photoshop

Виконав: Сабов Віктор Арпадович, учень 11-Г класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів,

Науковий керівник: Стегура Сніжана Євгенівна, учитель інформатики Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Метою роботи є дослідження 25-ти режимів накладання, наявних у Photoshop.

Актуальність теми визначається тим, що навіть у статтях для професіоналів нема точного опису цих режимів та відповідей на деякі запитання.

Об'єкт дослідження – режими накладання у програмному забезпеченні Adobe Photoshop.

Предмет дослідження – складання характеристики кожного із 25-ти режимів.

ТЕЗИ
РЕГЕНЕРАЦІЯ У ХВОСТАТИХ АМФІБІЙ (Caudata Scopoli, 1777)
ПІД ВПЛИВОМ ФІЗИЧНИХ ФАКТОРІВ СЕРЕДОВИЩА

Роботу виконала: Куртяк Марія Федорівна, учениця 11-Б класу Ужгородської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів; м. Ужгород.

Ужгородське територіальне відділення МАН України.

Керівник: Сігеті Мар'яна Юрївна, вчитель біології Ужгородської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Науковий керівник: Куруц Наталія Василівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології біологічного факультету ДВНЗ «УжНУ».

Актуальність теми. Проблема відновлення пошкоджених або втрачених органів – одна з важливіших сучасних біомедичних проблем. Вивчення процесу відновлення органів слід починати з хвостатих амфібій (Caudata Scopoli, 1777), оскільки їм властива значна здатність до регенерації.

Мета і задачі дослідження. Метою нашої роботи є комплексне вивчення дії основних фізичних факторів середовища на посттравматичну регенерацію органів у хвостатих амфібій на прикладі тритона звичайного та личинок саламандри вогняної. Завданнями роботи є вивчення впливу ультрафіолету та температури на регенерацію хвоста у тритона звичайного, а також постійного магнітного поля на регенерацію ампутованого хвоста у личинок саламандри вогняної.

Методи дослідження: польові фауністичні спостереження, експеримент, морфометрія, статистичний аналіз.

Новизна роботи. Вперше показано залежність регенерації хвостатих амфібій від впливу температури, когерентного та некогерентного ультрафіолетового випромінювання та постійних магнітних полів.

Експериментальне вивчення процесу посттравматичної регенерації у тритонів показало, що лазерне ультрафіолетове опромінення інгібує швидкість відновлення органів у піддослідних тварин.

Поряд із цим, нами встановлений чіткий температурний ефект. При зниженні температури з $+18 - +21^{\circ}\text{C}$ до $+7 - +10^{\circ}\text{C}$ швидкість відновлення тканин зменшується у дев'ять разів.

Разом з тим, виявлено позитивний ефект дії постійного магнітного поля на регенерацію ампутованих хвостів у личинок саламандри вогняної у порівнянні з контрольною групою.

Практичне значення одержаних результатів. Оскільки, як показують результати нашої роботи, ультрафіолетове випромінювання достовірно пригнічує процеси посттравматичної регенерації, після подальших досліджень є перспектива його використання з метою інгібування росту ракових пухлин та лікування онкологічних захворювань, а магнітні поля різної інтенсивності, після подальших досліджень, можуть бути запропоновані для збільшення швидкості загоєння ран.

Тези

науково-дослідницької роботи

«У пошуках прихованого порядку в хаосі»

Задорожної Ніни Олександрівни, учениці 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Вступ ґрунтується на мотивації вибору теми; вказується мета дослідження, яка полягає в припущенні перспективної можливості особистості з творчими літературними задатками подальшої успішної соціальної адаптації та реалізації своїх здібностей у різних сферах життєдіяльності (професійна діяльність, особистісна реалізація) на основі теоретичного матеріалу та практичної результативної участі у творчих конкурсах Ніни Задорожної; зосереджується увага на об'єкті та предметі дослідження та подається перелік опрацьованих у дослідженні матеріалів.

Мета першого розділу – переконатися в тому, що творчість – це основа художнього (літературно-мистецького), наукового та публіцистичного процесів, оскільки це соціальна обумовлена діяльність людини, розглядається художня, публіцистична та наукова творчість.

Метою другого розділу є з'ясування участі у творчих конкурсах як можливості реалізувати творчі здібності та навички; теоретично розглядаються етапи творчої діяльності та презентується творчість Ніни Задорожної та участь учениці у творчих конкурсах.

Людина за своєю природою соціальна істота, але цей факт ще не забезпечує єднання окремих індивідів у соціальні групи. Розвиток здібностей є тим загальним механізмом, який забезпечує соціалізацію і соціальну адаптацію особистості та її розвиток у суспільстві – це переконання поступово доводиться у третьому розділі.

У висновках шляхом систематизації теоретичного матеріалу, узагальнення результативності участі у творчих конкурсах Ніни Задорожної висловили припущення, що творчі здібності – це особистісні властивості, які виникають на основі розвитку репродуктивних здібностей і визначають її спрямованість на пошук

та продукування нових корисних ідей, рішень і результатів в освоєних діяльностях і готовність застосовувати творчі стратегії у нових життєвих ситуаціях.

Новизна роботи полягає в тому, що ми не тільки презентуємо публіцистичну творчість Ніни Задорожної, а й намагаємось виробити стратегію подальшої реалізації особистості з творчими задатками в суспільстві.

ТЕЗИ

Тема роботи: ізоморфне представлення задач в інформатиці

Виконав: Задорожний Богдан Олександрович, учень 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради, м.Ужгород.

Науковий керівник: Вапнічний Сергій Дмитрович, вчитель інформатики

Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Мета роботи: проаналізувати задачі, принцип розв'язку яких ґрунтується на застосуванні чисел Каталана.

Завдання роботи: проаналізувавши вищезгадані задачі та знайшовши спільні риси, показати, що ці задачі зводяться до більш простих.

Актуальність роботи: розв'язування деяких комбінаторних задач є складним і довготривалим процесом, але можна значно зменшити час пошуку відповіді до ряду задач, використовуючи числа Каталана. Також цей ряд чисел має застосування в інших сферах діяльності, до прикладу, в інформатиці тощо.

Висновки: проаналізовано ряд комбінаторних задач, розв'язок яких ґрунтується на застосуванні чисел Каталана.

ТЕЗИ

Тема: «Термоелектричні матеріали»

Роботу виконав: Йовбак Василь Васильович

Науковий керівник: Томаш Іванна Михайлівна

Навчальний заклад: Ужгородська загальноосвітня спеціалізована школа-інтернат з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради, 10-А клас

Мета даної роботи полягає у дослідженні термоелектричних явищ: ефекту Зеебека, ефекту Пельтьє, ефекту Томсона та широкого кола їх застосування.

Актуальність роботи зумовлена тим, що термоелектричні явища можна використовувати як джерела відновлювальної енергії, які не впливають на стан навколишнього середовища, що має великий попит в наш час. Як приклад можна навести застосування термопари в космічних кораблях, де теплота від радіатора перетворюється в електричну енергію, яка використовується в подальшому.

Структура роботи обумовлена предметом, метою і основними завданнями дослідження. Науково-дослідницька робота складається зі вступу, двох розділів з підрозділами, висновків, списку наукових джерел та літератури, додатків.

У вступі наводяться деякі факти про термоелектрику та актуальність даної роботи.

У першому розділі подаються загальні відомості про термоелектричні явища та ефекти, про термопари та радіоізотопний термоелектричний генератор та їх застосування.

Другий розділ роботи описує основні види термоелектричних матеріалів, та декілька термоелектричних генераторів і напрямки їх використання.

У висновках узагальнено результати роботи та вказано на важливість та актуальність вивчення термоелектрики у наш час.

ТЕЗИ

Тема: “Дослідження сонячної активності за даними SOHO”

Роботу виконав: Калитин Богдан Андрійович

Тези науково-дослідницької роботи

Науковий керівник: Томаш Іванна Михайлівна, вчитель фізики та астрономії

Навчальний заклад: Ужгородська загальноосвітня спеціалізована школа-інтернат з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради (УЗОСШІ з ПВОП), 10-А клас. Основна мета даної роботи дослідити сонячну активність за останні 13 років. Предметом дослідження даної наукової роботи є сонячна активність. Таким чином, тема роботи є актуальною. Основними завданнями наукової роботи є опрацювання теоретичних відомостей про активність Сонця; визначення числа Вольфа, як характеристику сонячної активності; вивчення особливостей космічного апарату SOHO; відстеження змін сонячної активності за останні 13 років за знімками SOHO; побудова графіку зміни числа Вольфа та прогноз на наступні мінімум та максимум активності. Структура даної роботи обумовлена метою, предметом та основними завданнями дослідження. Науково-дослідницька робота складається зі вступу, трьох розділів з підрозділами, висновків, списку використаних джерел, додатків. У першому розділі дається загальна характеристика Сонця та його активності, а також впливу її на Землю. До другого розділу входять дані про сонячну та геліосферну обсерваторію SOHO. У третьому розділі описується основний метод дослідження, а також наведено приклад розрахунку числа Вольфа за певною фотографією. Подано результати дослідження, визначено останні мінімум (2009) та максимум (2013) активності та спрогнозовані наступні (2019-2020) (2023-2024)

ТЕЗИ

Науково-дослідницької роботи на тему: **«Історія розвитку освіти та шкільництва на Закарпатті від найдавніших часів до кінця ХХ століття»**

Роботу виконав: Бандур Максим Романович учень 10-В класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Науковий керівник: Шульженко Людмила Геннадіївна , учитель історії

Актуальність теми: Розвиток освіти та шкіл на Закарпатті – це важкий історичний шлях , шлях до освіченості , до грамотності до визнання . Шлях через різну колонізаторську, насильницьку політику правлячих буржуазних класів на нашій землі. Та завдяки сильному духу , нескореності та боротьбі нашого народу за освіту за знання , завдяки прогресивному духовенству , незламному духу мудрих педагогів наша освіта не була забута та втрачена. Зараз існують різні погляди на освіту на її розвиток, але для мене надважливо було дослідити історичне минуле нашої освіти її перші паростки , створення перших шкіл та інших навчальних закладів на Закарпатті.

Мета науково-дослідницької роботи: дослідити основні джерела розвитку освіти та шкільництва на Закарпатті; з'ясувати якими були перші школи , де були відкриті і коли , хто вчив дітей , якими були перші педагоги , яким був сам процес навчання; довести що наш народ прагнув до знань , до грамотності , до визнання .

Завдання:

- Вивчити історичне минуле освіти на Закарпатті
- Проаналізувати основні періоди розвитку освіти та шкіл .
- Довідатися про перших педагогів краю
- Дослідити деякі статистичні відомості про розвиток шкіл на Закарпатті.

ТЕЗИ

Тема роботи: динамічний інтерферометр на основі двохвильової взаємодії лазерних променів у кристалі $\text{Sn}_2\text{P}_2\text{S}_6$.

Виконав: Меренич Василь Васильович, учень 10-А класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої коли-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради, м. Ужгород.

Науковий керівник: Томаш Іванна Михайлівна, вчитель фізики та астрономії Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої коли-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Закарпатське територіальне відділення МАН України

Мета роботи: Розглянути явище ФР та використання $\text{Sn}_2\text{P}_2\text{S}_6$ в схемах голографічної обробки зображень, дослідити двохвильову взаємодію (ДХВ) та її залежність від інтенсивності та частоти модуляції лазерного пучка.

Завдання: сконструювати динамічний інтерферометр на основі ФР кристала $\text{Sn}_2\text{P}_2\text{S}_6$, дослідити його частотну характеристику, область використання та інші параметри.

Актуальність роботи: Динамічний інтерферометр (ДІ) дає змогу дистанційно реєструвати коливання поверхні, від якої відбивається (чи на якій розсіюється) лазерний промінь. ДІ мають низку переваг, серед яких можна відзначити високу чутливість і стійкість до завад. Можуть застосовуватись в схемах лазерної ультразвукової діагностики, реєстрації нано-зміщень мікрооб'єктів, динамічній обробці зображень (фільтри змін).

Висновки: Було проведено дослідження зміни коефіцієнта підсилення від потужності лазерного випромінювання. З підвищенням потужності лазерного пучка спостерігається зміна рівня і форми сигналу, що говорить про пришвидшення формування ґратки показника заломлення у кристалі. Проведені дослідження говорять про застосовність даного динамічного інтерферометра (ДІ) для реєстрації низькочастотних коливань в досить широкому діапазоні частот.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи на тему:

**«Маша, або Постфашизм» — інтелектуальний трилер
Ярослава Мельника про витоки людської жорстокості.**

Роботу виконала: Копчак Ірина Сергіївна, учениця 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Молнар Оксана Василівна, учитель української мови та літератури.

Мета роботи: ознайомитись з біографією та творчим шляхом Ярослава Мельника; опрацювати відомості про написання книги «Маша, або Постфашизм»; написати короткий зміст та проаналізувати першу частину роману (оскільки допустимий обсяг роботи дозволяє мені лише дуже коротко описати основні події другої частини твору); вказати на найменші похибки у творі; показати критичні зауваги та враження від прочитаного.

Робота поділена на три розділи.

У першому розділі представлено біографію та відомості про творчий шлях Ярослава Мельника, інформацію про написання роману «Маша, або Постфашизм».

У другому розділі наведено власний короткий зміст першої частини роману «Маша, або Постфашизм»; визначено сюжет, композицію та стиль твору; описано жанрові особливості; поданий аналіз роману та окремих його деталей; вказано на найменші похибки у творі.

У третьому розділі описаний задум автора та порушені проблеми; змальовано думки, на які особисто мене наштовхнула книга.

Отримані результати: опрацьована біографія та відомості про творчість письменника, написано власний детальний короткий зміст та аналіз першої частини роману, лаконічно описано основний перебіг подій другої частини, вказано на похибки твору, висловлені погляди щодо основного задуму твору.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи на тему:

«СИНТЕЗ ПОХІДНИХ 5-АМІНО-3-МЕРКАПТО-1,2,4-ТРИАЗОЛУ З АНТИГРИБКОВОЮ АКТИВНІСТЮ»

Роботу виконала: Руська Юлія Тарасівна, учениця 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Фізер Максим Михайлович, кандидат хімічних наук, доцент

Синтез гетероциклічних похідних 1,2,4-триазолу, які виявляють біологічну активність, є актуальним завданням і свого роду трендом у сучасній науці. Основною метою даної роботи є отримання нових похідних 5-аміно-3-меркапто-1,2,4-триазолів, які б володіли антигрибковою активністю. Також, у межах мети роботи є доведення будови новосинтезованих сполук за допомогою фізико-хімічних методів та дослідження протигрибкової активності отриманих триазол-вмісних похідних.

В результаті проведеного дослідження проаналізовано актуальну літературу по синтезу гетероциклічних систем на основі 1,2,4-триазолу. Реакцією селективного алкілювання відповідних тіонів **1, 2**, синтезовано два S-карбоксиметил заміщені триазоли **3, 4**, та на їх основі одержано гексабромотелуратні солі **5, 6**. Встановлено структуру отриманих сполук за допомогою спектральних методів ядерного магнітного резонансу та рентгеноструктурного аналізу. Виявлено антигрибковий ефект у гексабромотелуратних солей **5, 6** по відношенню до росту і розмноження дріжджоподібних грибків *Candida albicans*.

ТЕЗИ

Назва роботи: Теорія досліджень в задачах на побудову

Роботу викона: Гунда Станіслав Васильович

Назва територіального відділення МАН: Закарпатське територіальне відділення Малої академії наук України

Навчальний заклад: Ужгородська загальноосвітня спеціалізована школа-інтернат з поглибленим вивченням окремих предметів

Клас: 10-Г клас

Населений пункт: м. Ужгород

Науковий керівник: Ігнатоля Н.А., вчитель математики Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Актуальність роботи : задачі на побудову в шкільному курсі планіметрії є одними із складніших розділів математики , і вимагають від учнів значних зусиль . Крім того , такі задачі вказують на практичне застосування планіметрії , наприклад , в геодезії . За браком часу аналіз в задачах на побудову в шкільному курсі планіметрії проводиться на ряді відносно простих прикладів і не відображає складність , що з'являється , наприклад , при вимозі , щоб побудована фігура була опукла. В роботі описано дослідження при побудові

опуклого чотирикутника за серединами його сторін , ця і деякі інші задачі були поставлені на розв'язування самостійно .

Новизна роботи : новизною роботи є те ,що в ній розглянуто особливі питання в задачах на побудову , як приклад , вимогу опуклості побудованої фігури. Такі питання практично не розглядаються в шкільному курсі геометрії . Побудову одного чотирикутника реалізовано в пакеті «Динамічна Геометрія» , що дало змогу точно дослідити його опуклість . Дослідження узгоджується з аналітичним розв'язанням .

Тези

Тема роботи: математичні моделі в екології

Виконав: Нападій Олександр Євгенович, учень 10-А класу Ужгородської Загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивчення окремих предметів Закарпатської обласної ради, м. Ужгород

Науковий керівник: Лешко Олена Вікторівна, вчитель математики Ужгородської Загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивчення окремих предметів Закарпатської обласної ради, м. Ужгород

Закарпатське територіальне відділення МАН України

Мета роботи: дізнатися про використання математичних моделей в екології, їх актуальність зараз та в минулому, дізнатися про плюси та мінуси математичного моделювання в загальному значенні.

Завдання: розглянути роль математичних моделей в екології, дізнатися про етапи створення моделей, дізнатися про головні переваги та недоліки цього методу.

Висновок: Ця науково–дослідницька робота по темі «Математичні моделі в екології» допомогла мені зрозуміти що: математика для більшості з наук слугує інструментом опрацювання інформації та засобом проведення експерименту; моделі дозволяють здійснювати прогнози, які можна порівняти з реальними даними, зробивши експеримент або провівши спостереження; моделювання допомагає тоді, коли зробити експеримент або провести спостереження не являється можливим або потребує багато часу та зусиль; недоліком математичних моделей є те, що його апарат є складним і через це виникають

проблеми в перекладі на мову математики; без математчного моделювання зараз в більшості країн світу не могли б бути втілені в реальність багато великомасштабних проєктів;

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи на тему:

РОЗРОБКА ЕФЕКТИВНОГО МОБІЛЬНОГО ПРОГРАМНОГО РІШЕННЯ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАГУБЛЕНИХ/ЗНАЙДЕНИХ РЕЧЕЙ

Роботу виконала: Легеза Єлизавета Василівна, учениця 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Легеза Андрій Васильович, викладач.

Актуальність роботи: В наш час, складно уявити життя без мобільного девайсу. Кожного дня зникає та знаходиться багато чужих речей. Я теж неодноразово губила свої речі та знаходила чужі. Ось чому метою нашого наукового дослідження є створення додатку, завжди доступного для людей, які загубили свою річ або знайшли чужу, і хотіли повернути річ власнику за допомогою Інтернету.

Дана наукова робота присвячена розробці системи загублених та знайдених речей на базі Android, яка б дозволила з мінімальними затратами часу, легко виявити потрібну річ.

ТЕЗИ

Назва науково-дослідницької роботи:

«Аналіз неологізмів 20-21 століття на основі прикладів із засобів масової інформації»

Роботу виконала: Тараненко Ганна Дмитрівна учениця 10-Г класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Стецевич Тетяна Віталіївна учитель англійської мови Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернат з поглибленим вивченням окремих предметів

Актуальність дослідження визначається, з одного боку, необхідністю описати зміни у лексичному складі англійської мови 20-21 століття, а з другого – потребою визначення ролі засобів масової інформації у процесах поширення й адаптації інноваційної лексики та її впровадження до загального словникового складу англійської мови.

Мета роботи: виявити та визначити структурно-семантичні особливості утворення та функціонування неологізмів 20-21 століття в засобах масової інформації.

Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- обґрунтувати теоретичні засади дослідження неологізмів в засобах масової інформації 20-21 століття;
- виявити і дослідити новотвори, які утворилися під впливом мас-медіа;
- дати загальну характеристику розглянутого мовного матеріалу;

Об'єктом дослідження постають процеси неологізації у словниковому складі англійської мови 20-21 століття.

Предмет дослідження: структурно-семантичні та функціональні аспекти неологізації в англійській мові.

Матеріалами дослідження стали близько 15 неологізмів, виявлених нами в телевізійних серіалах «Сімпсони» та «Сайнфелд», а також в новинно-сатиричних програмах «Звіт Кольбера» та «Гуща подій».

Запропонована науково-дослідницька робота складається зі вступу, двох розділів та висновку.

У вступі звернено увагу на актуальність дослідження та охарактеризовано важливість вивчення неологізмів, які виникають в наслідок поширення впливу засобів масової інформації на різні галузі.

У першому розділі «НЕОЛОГІЗМИ. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИНИКНЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ» подано загальну характеристику неологізмів та розглянуто найбільш поширені методи їх виникнення на сучасному етапі розвитку англійської мови.

У другому розділі «СЛОВОТВІРНИЙ АНАЛІЗ НЕОЛОГІЗМІВ НА ОСНОВІ ПРИКЛАДІВ ІЗ МАС-МЕДІА» розглядаємо механізми найпоширеніших способів творення нових слів на основі прикладів, які здебільшого закріпились в англійській мові.

У висновках підсумовано отримані результати дослідження структурно-семантичних та функціональних особливостей неологізмів, які виникли під впливом мас-медіа; з'ясовано основні способи утворення досліджуваних неологізмів: оноματοпея, контамінація, словоскладання, афіксація, а також новотвори можуть бути okazіоналізми та словами, названими іменами відомих осіб; доведено, що одні способи творення слів є більш поширеними ніж інші, що зумовлено стрімким технічним прогресом та впливом популярної культури на суспільство, адже не кожен метод здатен утворити слово, яке відповідало б вимогам сучасного мовлення.

Тези

Науково-дослідницької роботи «Оскар Уайльд: естетика життя»

Роботу виконала: Вакій Дарія Ростиславівна, учениця 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Усенко Наталія Василівна, учитель зарубіжної літератури Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Дана робота спрямована на дослідження життя, творчості та основних положень естетизму Оскара Уайльда – англійського письменника 19 століття, а також на розкриття його бачення естетики в романі «Портрет Доріана Грея» Це – основна мета роботи.

Реалізацію мети визначають такі поставлені завдання:

- Проаналізувати життєвий шлях Оскара Уайльда та розібратися, що вплинуло на формування світогляду автора;
- Дати визначення поняттю «естетизм» та визначити основні засади естетичної теорії Уайльда;
- На прикладі роману «Портрет Доріана Грея » спробувати дослідити погляди та філософію митця, навести приклади проявів його естетичних положень.

Її актуальність полягає в тому, що на стільки багатогранна та нестандартна творчість Уайльда й до сьогодні залишається поза належною увагою та є малодослідженою.

Об'єктом дослідження виступає життя, творчий шлях та світогляд митця.

Предмет дослідження: естетизм Уайльда та його прояви в романі «Портрет Доріана Грея»

ТЕЗИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ

НА ТЕМУ:

«Своєрідність топонімічних та історичних переказів Іршавщини»

Роботу виконала: Ференці Юлія Михайлівна,

учениця 10-В класу

Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради
Науковий керівник: Шульженко Людмила Геннадіївна, вчитель історії.

Об'єкт дослідження: записи народних переказів, опублікованих збирачами усної народної творчості Закарпаття та зібраних автором дослідження.

Мета дослідження: відображення історії Іршавщини в історичних та топонімічних переказах.

Актуальність: тема відображення історичних подій Іршавщини в історичних та топонімічних переказах не була до цього часу об'єктом дослідження. Відомо, що офіційні погляди на ті чи інші події історичного характеру досить часто не співпадають з народними поглядами на ці події, тож для мене важливо вивчити народне сприйняття подій історії Іршавщини.

Новизна теми: вперше системно розглядаються два види переказів Іршавщини – топонімічні та історичні

Завданням для досягнення мети є: дослідити села Іршавщини в історичних та топонімічних переказ. **Результат було отримано, так як було досліджено всі села Іршавщини, в історичних та топонімічних переказах.**

Тези

Актуальність—дослідження сьогоденного стану архітектури замків, що є дуже важливим і здатним доповнити наше уявлення про середньовічне суспільство, воно допомагає з'ясувати ще невідомі сторінки нашої історії.

Об'єкт дослідження – археологічне вивчення пам'яток замкової архітектури.

Предмет – всі артефакти і давності, що свідчать про побут замків у сиву давнину.

Мета роботи – спроба узагальнення матеріалів отриманих при проведенні археологічних досліджень пам'яток замкової архітектури Закарпаття.

Методи роботи: статистично-порівняльний, хронологічний, описовий, аналізу та синтезу тощо.

Практичне значення роботи полягає в тому, що використаний у ній фактичний матеріал, а також її основні положення можуть допомагати вчителям шкіл, учням для розробки тем відповідних уроків, підготовки до виступів. А також становити практичний інтерес для розуміння головних проблем, вивченню побуту середньовічних замків Закарпаття в Україні. Матеріал може слугувати для написання студентами курсових, дипломних, магістерських робіт та наукових статей пов'язаними з різними аспектами збереженню археологічних пам'яток побуту.

Структура роботи зумовлена його метою та науковими завданнями. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань). Обсяг основного тексту роботи становить 28 сторінок.

Тези

до науково-дослідницької роботи на тему: «Екологічна катастрофа в смт. Солотвино: геологічні причини і шляхи розв'язання проблеми»

Роботу виконав Косачевич Володимир, учень 10-А класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Керівник роботи: Котова Оксана Миколаївна, учитель вищої категорії, учитель географії.

1. Актуальність теми дослідження: Останніми роками на Солотвинському родовищі кам'яної солі виникла надзвичайна екологічна ситуація, результатом чого стала втрата діючих шахт, повна аварійна зупинка роботи солевидобувного підприємства, деградація ландшафту, виникнення дестабілізованого рельєфу, розвиток величезних провалів за межами гірничого відводу діючих шахт, а також припинення функціонального унікального підземного відділення спелеосанаторію Української алергічної лікарні, діяльність якої була пов'язана з гірничими виробками шахт.
2. Мета і завдання дослідження. Підгрунтям для вирішення проблеми та визначення напрямів її вирішення може бути лише наукове геологічне тлумачення причини створення надзвичайної ситуації. В зв'язку з цим дана характеристика мінерально-сировинного потенціалу Закарпаття. Особливо велика увага приділяється гірничо-хімічним корисним копалинам – «біле золото України»

3. Предмет наукового дослідження є екологічна катастрофа на найбільших в історії шахтах Солотвинського солерудника, якому дана характеристика в другому розділі: «Солотвинський солерудник: минуле, сучасне та перспективи»
4. У третьому розділі «Шляхи виходу з критичної ситуації» що склалася на Солотвинському солеруднику» на основі узагальнення наукових статей, конференцій, дії проекту ImProDiret показано, що вирішення проблеми Солотвино на теперішній час можливе на основі загальної Програми розв'язання екологічних, соціальних та виробничих проблем. За умови вирішення екологічних проблем, за попередньою оцінкою перспективними напрямками подальшого використання Солотвинської соляної товщі можуть бути наступні:
  - Створення нового спелеосанаторію;
  - Організація обмеженого видобування кам'яної солі;
  - Підготовка підземних просторів для екскурсій;
  - Заснування росолопромислу
5. Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та завдань у роботі використані такі методи: стаціонарні дослідження, дистанційний метод (карти), системний аналіз, статистичний метод.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

ТЕЗИ

Тема роботи: Дослідження спектрів одночастинкових збуджень в кристалах.

Роботу виконав: Бобик Дмитро Степанович, учень 10-го класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Хархаліс Любов Юріївна, професор Ужгородського національного університету, доктор фізико-математичних наук.

Мета роботи: провести дослідження поняття квазічастинки, методів дослідження зонної структури тіл та зонних моделей, методів теорії груп для дослідження енергетичних станів у кристалах.

Завдання: дослідити симетрію та валентну зону кристалу As_2S_3 .

Актуальність: кристали активно використовуються у різанні металів, шліфуванні та гравіруванні твердих сплавів (приклад алмаз); годинна промисловість працює на штучних кристалах (зокрема рубінах), на напівпровідникових заводах найтонші схеми малюють рубіновими голками, у текстильній та хімічній промисловості рубінові нитководії витягають нитки з штучних волокон, капрону, нейлону; . напівпровідникові прилади, які революціонізували електроніку, виготовляються з кристалічних речовин, головним чином кремнію і германію. Деякі кристали генерують електричний заряд при деформації. Першим їх значним застосуванням було виготовлення генераторів радіочастоти зі стабілізацією кварцовими кристалами.

Результати: Ми показали, що будь-який складний спектр складається з окремих простих елементів, структура яких вже може бути передбачена на основі теоретико-групового аналізу, не застосовуючи складних розрахунків енергетичного спектру елементарних збуджень.

ТЕЗИ

МІКРОБНИЙ ПЕЙЗАЖ МОЛОКА

Відділення біології і хімії

Секція: валеологія

Автор: ВасиLINEць Вікторія Михайлівна, учениця 10-Б класу, Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Науковий керівник: Вайнагій Світлана Михайлівна, вчитель біології та екології, Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Молоко і молочні продукти є сприятливим середовищем для розвитку мікроорганізмів. Розрізняють сапрофітну і патогенну мікрофлору молока. Псування продукту внаслідок його скисання або виникнення гнильних процесів, що викликають розпад білків, зазвичай обумовлена розвитком непатогенної мікрофлори. У той же час основну увагу приділяють забрудненню молока і молочних продуктів патогенними мікроорганізмами, які можуть стати причиною виникнення інфекційних захворювань. Відповідно до переліку харчових продуктів за ступенем забруднення мікроорганізмами і частотою випадків харчових отруєнь, розробленому Всесвітньою організацією охорони здоров'я, молоко і молочні продукти віднесені до 1 категорії як ті, що найчастіше служать прямим джерелом харчових отруєнь. Об'єкт дослідження – санітарно-гігієнічні показники молока. Предмет дослідження – бактеріальне обсіменіння сирого та пастеризованого молока. Метою роботи: вивчення наукової літератури, в якій розглядаються проблеми індикації якості молочних продуктів, скласти огляд літератури, у якій приводиться аналіз даних різних авторів, дослідження мікрофлори молока пастеризованого, базарного та визначення кількісного складу мікроорганізмів (ступінь обсіменіння) молока, взятого з різних джерел. Завдання роботи: дослідити бактеріальне обсіменіння молока, взятого

з різних джерел; порівняти бактеріальне обсіменіння сирого збірного молока, що виробляється на сільськогосподарських підприємствах та в особистих підсобних господарствах населення; дослідити ефективність пастеризації сирого молока; вивчати кількісний і якісний склад вторинної мікрофлори молока. Для дослідження було взято молоко: 1-базарне №1, 2-базарне №2, Н - молоко фірми «Біла лінія», Д - молоко фірми «Молокія». Посіви досліджуваного матеріалу проводили на визначення загального мікробного числа (КУО) на чашки з МПА. Для одержання колоній мікроорганізмів приводили посів кожного виду молока на чашки з диференційно-діагностичними середовищами (МПА, Ендо, вісмут-сульфіт агар і жовтично-сольовий агар). Посіви інкубували у термостаті при температурі 37⁰ С 24 год. Далі було перевірено чистоту культури із скошеного агару і вивчено морфологію мікроорганізмів у мікропрепаратах, фарбованих по Граму. Загальне мікробне число показало високу ступінь обсіменіння молока, особливо базарного. Дослідження взірців показало, що молоко куплене на базарі є більш бактеріологічно забруднене, про що свідчить наявність умовно-патогенної мікрофлори (стафілококи, стретобацили, кишкові палички, клебсієли, ентерококи), які не допускаються технічною документацією і можуть викликати при достатній інфікуючій дозі диспептичні явища у здорової людини у вигляді гастроентеритів та ентерколітів. Інфікування молока могло відбутися на будь-якому з етапів його отримання, транспортування, переробки і розподілу.

ТЕЗИ**Тема роботи: Візуалізація звукових хвиль**

Виконав: Геращенко Дмитро Максимович, учень 10-А класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої коли-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради, м. Ужгород.

Науковий керівник: Томаш Іванна Михайлівна, вчитель фізики Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату.

Закарпатське територіальне відділення МАН України

Мета роботи: Розглянути методи візуалізації звукових хвиль, повторити один з них, проаналізувати закономірності і зв'язки між характеристиками хвиль та отриманим зображенням.

Завдання: сконструювати експериментальну установку, що здатна візуалізувати звукові хвилі, дослідити практичне використання цього методу в реальному житті.

Актуальність роботи: Візуалізація звукових хвиль дає змогу краще розуміти їхню природу, закони і часто може бути використана у різних практичних випадках, де на перший погляд вона взагалі ні до чого. Адже подібні дослідження показують не тільки звукові, а й взагалі механічні коливання.

Висновки: У роботі було розглянуто різні методи візуалізації звукових хвиль та коротку історію їх винаходу. Мною проведено експеримент по візуалізації звукових хвиль, який полягав у отриманні фігур Хладні різної конфігурації в залежності від частоти звукової хвилі.

Відділення комп'ютерних наук

Секція безпеки інформаційних та телекомунікаційних систем

Розробка електронного журналу на основі технології ланцюгів блоків

Автор: **Карабін Ярослав Вікторович**, учень 11 класу загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Науковий керівник: **Андрашко Юрій Васильович**, кандидат технічних наук, викладач кафедри САТО математичного факультету ДВНЗ "Ужгородський національний університет".

Останнім часом існує велика проблема з кібернетичною безпекою у всьому світі. Всі бази даних, які є централізованими, можуть бути зламані хакерами. Особливо незахищеними є документи освітньої системи, зокрема, класні журнали, які потребують удосконалення, збільшення ефективності використання та безпеки.

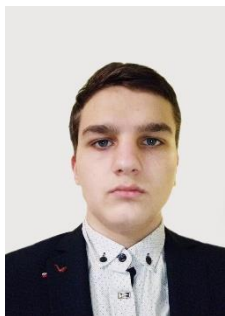
Метою роботи є застосування технології ланцюгів блоків для розробки розподіленої бази даних, яка дозволяє ефективно зберігати класний журнал.

Об'єкт дослідження : технологія ланцюгів блоків.

Предмет дослідження: розподілена база даних для зберігання електронного журналу.

Програмну реалізацію бази даних здійснено на мові програмування C++. У роботі використовується геш-функція Купина та симетричний блочний шифр Калина, які реалізовано в бібліотеці `srcsgurto`.

Результатом дослідження є гібридна база даних, що складається із двох частин: розподіленої бази даних, яка містить інформацію про оцінки учнів, та реляційна база даних, яка містить інформацію про такі сутності, як вчитель, предмет, учень. Використання технології блоків забезпечує ефективний захист від несанкціонованої модифікації даних у базі.

Тези науково-дослідницької роботи

«Числа Каталана»

Роботу виконав: Дудаш Андрій Васильович; учень 10 класу, Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів;

Науковий керівник: Лешко Олена Вікторівна, вчитель математики;

У науково-дослідницькій роботі представлено теоретичні основи чисел Каталана, розв'язки задач з числами Каталана, а також деякі самостійні дослідження.

Основною метою роботи є дослідження показати мало відому послідовність чисел та дослідити властивості цих чисел, вивести формули для знаходження n -ого числа Каталана за допомогою задач, показати, що ця числова послідовність зустрічається в комбінаторних задачах та задачах на теорію імовірності.

У першому розділі наведено основний теоретичний матеріал, наведені основні властивості чисел Каталана. За допомогою задач було представлено способи виведення цього ряду чисел. Також було сформульовано та записано рекурентну формулу знаходження чисел Каталана та було її доведено за допомогою двох задач.

У другому розділі матеріал щодо трикутника Каталана, як його згенерувати, записана формула щодо знаходження чисел Каталана в трикутнику за допомогою біноміальних коефіцієнтів. За допомогою нього, я вивів деякі формули та отримав ще одну рекурентну формулу.

У третьому розділі я розв'язав деякі задачі з комбінаторики з числами Каталана, та представив авторські розв'язки до них, також була розв'язана одна задача з теорії імовірності.

У четвертому розділі був сформульований алгоритм для розв'язування задач з числами Каталана, який на мою думку, який може стати потужним важелем для розв'язування задач з цієї теми.

ТЕЗИ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОДЖЕННЯ ЖІНКИ У ПЕРІОД СОЦІАЛЬНОЇ НАПРУГИ В СУСПІЛЬСТВІ

Відділення біології і хімії

Секція: медицина

Автор: Чабан Юлія Андріївна,
учениця 10-Б класу , Ужгородської
загальноосвітньої школи-інтернату з
поглибленим вивченням окремих
предметів Закарпатської обласної ради
Наукові керівники: Вайнагій Світлана
Михайлівна, вчитель біології та екології,;
Ужгородської загальноосвітньої школи-
інтернату з поглибленим вивченням
окремих предметів Закарпатської обласної
ради
Корчинська Оксана Олександрівна,
професор кафедри акушерства і
гінекології, доктор медичних наук.

За останні декілька років, під впливом гібридної війни, рівень тривожності жінок дуже сильно зріс. З ним зріс і рівень патологічних пологів. Жінки, не маючи сил народжувати самостійно, народжують з втручанням лікарів , що також негативно впливає на здоров'я, як дитини, так і майбутньої мами.

Мета: вивчити рівень тривожності серед роділь УМПБ з наступним зменшенням частоти патологічних пологів для покращення результатів розродження для матері та дитини.

Завдання: проаналізувати літературу по даній темі; дослідити вплив стресу та тривожності на організм людини; розробити рекомендації для зменшення частоти рівня тривожності серед вагітних, що покращило б результати розродження.

В нашій роботі ми проаналізували результати розродження жінок Закарпатської області, які народжували в УМПБ (Ужгородський міський пологовий будинок) з 2013 по 2018 роки в порівнянні з цим же показником в 2012 році, коли не було соціальної напруги в суспільстві. Збір даних щодо

тривожності проводився в 2018 р. в Ужгородському міському пологовому будинку серед 50 вагітних віком від 20 до 35 років. Зміст дослідження полягав в анкетуванні жінок, метою якого було дізнатися рівень тривожності, адже це негативно впливає на майбутню маму та її дитину.

Анкетування здійснювалося за методикою Тейлора для оцінки рівня тривожності. Методика дозволяє оцінити рівень особистої психічної тривожності. З даної методики ми обрали 25 тверджень та запропонували їх жінкам.

Проаналізувавши результати розродження жінок в УМПБ за період 2012 – 2018 роки, ми встановили зростання частоти патологічних пологів, а саме з 18% до 34%. Проаналізувавши результати, можемо зробити висновок, що лише у 24 % жінок низький та середній рівні тривожності. У 76% жінок високий рівень тривожності. Продовжити роботу для встановлення кореляції рівня тривожності у вагітних жінок з наслідками розродження для пацієнтки та її дитини. Це дозволить, на нашу думку, знизити рівень патологічних пологів у стаціонарі за рахунок психологічного супроводу жінок в період гестації, родів.

ТЕЗИ

ВПЛИВ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ НА ЖИВІ ОРГАНІЗМИ

Відділення біології і хімії

Секція: біологія людини

Автор: Ігнатюк Анастасія Дмитрівна, учениця 10-Б класу, Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради
 Науковий керівник: Вайнагій Світлана Михайлівна, вчитель біології та екології, Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Електромагнітні поля і випромінювання буквально пронизують всю біосферу Землі, тому можна вважати, що всі діапазони природного електромагнітного спектра зіграли якусь роль в еволюції організмів, і що це якось відбилося на процесах їх життєдіяльності. Дослідження рослин також можуть багато сказати про вплив ЕМП на живі організми, зокрема можливий вплив на людину.

Мета : дослідити вплив електромагнітного випромінювання на живі організми.

Актуальність : ми постійно перебуваємо під випромінюванням побутових приладів, навіть вдома .

Завдання : вивчити літературні джерела щодо впливу електромагнітного випромінювання на живі організми; вивчити можливі впливи ЕМП на живі організми; вивчити вплив електромагнітного випромінювання на живі організми.

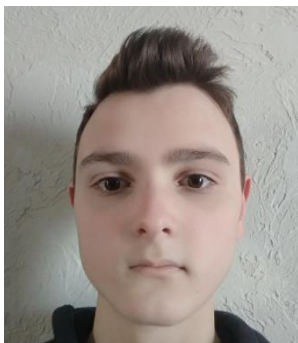
Основною задачею даного дослідження було виявлення впливу електромагнітного випромінювання на живі організми, зокрема на людину на 3 ділянках : під впливом електромагнітного випромінювання покриття Wi-Fi ; під впливом електромагнітного випромінювання побутових приладів,

зокрема холодильника ;без впливу електромагнітного випромінювання . Нами було встановлено, що під дією електромагнітного випромінювання, насіння квасолі проростає набагато швидше, ніж у звичайних сприятливих умовах. Власне сильний вплив електромагнітного випромінювання помітно вже на 3 день. Адже в зоні покриття Wi-Fi проросло 5 квасолин, в зоні випромінювання побутових приладів – 3, а в зоні де випромінювання було відсутнє – 0. Також на 3 день проростання в зоні покриття Wi-Fi проросло 11 квасолин, на ділянці випромінювання холодильника – 13, а на ділянці, де не було випромінювання – 8. Проте цікавим фактом було те, що в зоні покриття Wi-Fi 9 квасолин не проросли і згнили. Так само, в зоні випромінювання холодильника не проросли 2 квасолини, а в ділянці, де випромінювання було відсутнє – 1.

Вже на 8 день досліду в зоні покриття Wi-Fi почали швидко розвиватися листочки, так само як в зоні випромінювання холодильника. Проте в ділянці, де випромінювання було відсутнє, не проросло жодного листочка. Спостерігаючи за проростанням листочків, я помітила, що найшвидше росли листочки в зоні випромінювання холодильника. А в зоні відсутності випромінювання 1 листочок не проріс.

Отже, ми визначили, що випромінювання безпосередньо впливає на проростання насіння. Під дією впливу електромагнітного випромінювання в зоні покриття Wi-Fi деякі квасолини росли дуже швидко, проте майже половина з них згнили. Під дією впливу електромагнітного випромінювання холодильника, квасолини проростали найшвидше і тільки 2 з них не проросли зовсім. Квасолини, які не перебували під дією впливу ЕМП, проростали найповільніше, але з 20 квасолин не проросла тільки 1.

Отже, електромагнітне випромінювання негативно впливає на живі організми, призводячи до різних порушень. У випадку наших досліджень – це квасолини, які згнили. Крім того, прискорений ріст квасолин, призводить до швидкого росту клітин, наприклад швидкому розвитку ракових клітин.

Тези

науково-дослідницької роботи

«Розумна велопарковка»

Роботу виконав: Кабаненко Даниїл Олексійович, учень 11 - го класу, Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи - інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Науковий керівник: Далекорей Катерина Іванівна, учитель інформатики

Мета роботи: Розповісти загальні відомості про таку науку, як *робототехніка* (мета робототехніки, історія робототехніки, її види, т. д.); показати і розібрати деякі з робототехнічних систем, а також довести, що велопарковка є більш надійною системою захисту велосипеда від злодіїв, ніжлюбий замок для нього; показати та розповісти про принцип роботи розумної велостоянки.

Завдання: Зробити робочий прототип такої розумної велопарковки із конструктора лего *Lego Mindstorms ev3*.

Актуальність: В наш час більшість людей надають перевагу автомобілю ніж велосипеду, для пересування по місту тому, що не переживають за їхню крадіжку. Використання автомобіля по-перше приводить до забруднення повітря, а також до погіршення економічної ситуації в країні і саме велотранспорт є найкращою заміною автомобіля в місті.

Об'єкт дослідження: автоматизована парковка для велосипедів.

Результати роботи: в ході виконання цієї роботи, було доведено, що велопарковка може бути надійнішим захистом велосипеда від крадіжки, ніж будь-що інше, яке доступне в сьогоденні.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи на тему:

«Діалекти української мови»

Роботу виконала: Рябець Анастасія, учениця 11-Г класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Науковий керівник: Кирлик-Суран Оксана Василівна, учитель української мови та літератури Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Мета нашої науково-дослідницької роботи - розширити знання про діалекти української мови на території Закарпаття та дослідити їхні особливості.

Актуальність дослідження полягає в тому, що діалекти є джерелами, що живлять нашу мову.

Завдання дослідження: зібрати та опрацювати матеріал, вивчити діалекти і з'ясувати чим вони відрізняються.

Предметом наукового дослідження є гуцульські, лемківські та бойківські говірки.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що нами досліджувалися говірки, які з дитинства були мені знайомі і ми спробували по-науковому дослідити їхнє практичне використання.

Практичне значення роботи.

Результати дослідження можуть бути використані у педагогічній практиці, на уроках української мови та для розширення знань про функціональні можливості діалектизмів.

ТЕЗИ
науково-дослідницької роботи на тему:
«СИНТЕЗ ТА ТЕЛУРОЦИКЛІЗАЦІЯ МЕТАЛІЛЬНИХ
ПОХІДНИХ
6-МЕТИЛ-2-ТІОУРАЦИЛУ»

Роботу виконала: Ман Юлія Михайлівна, учениця 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивчення окремих предметів

Науковий керівник: Онисько Михайло Юрійович, завідувач кафедри органічної хімії ДВНЗ «УжНУ», кандидат хімічних наук, доцент

Синтез нових гетероциклічних систем, що містять піримідиновий фрагмент і проявляють біологічну активність є актуальною проблемою. Метою наукової роботи є синтез S- і N-металільних похідних 6-метил-2-тіоурацилів і дослідження їх в реакціях з *n*-метоксифенілтелуртрихлоридом, прогнозування біологічних активностей синтезованих сполук комп'ютерною програмою PASS.

В результаті проведеного дослідження оптимізовано умови регіоспецифічного синтезу N-металіл-6-метил-2-тіоурацилу. Алкілуванням в лужному середовищі регіоселективно синтезовано металільний тіоетер 6-метил-2-тіоурацилу. Отримано телуровмісні гетероцикли піримідинового ряду електрофільною гетероциклізацією S- і N-металільних похідних 6-метил-2-тіоурацилів *n*-метоксифенілтелуртрихлоридом. Прогноз біологічної активності виявив потенційну антибактеріальну активність телуровмісних гетероциклів. На основі первинного мікробіологічного скринінгу вказана можливість використання телуровмісного похідного тіоурацилу як нового антимікробного препарату, антисептика та дезінфектанта для ефективної обробки медичних інструментів.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи на тему «Умови вступу в спадщину неповнолітніх»

Автор: Роля Олександра Іванівна, учениця 11 класу Ужгородської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Матьовка Людмила Миколаївна, учитель вищої категорії, учитель правознавства Ужгородської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). Спадкування здійснюється за заповітом або за законом. Однак малолітні, неповнолітні, діти спадкодавця мають право, незалежно від змісту заповіту на обов'язкову частку (половина частки, яка належала б кожному з них у разі спадкування за законом).

Правочини від імені неповнолітніх можуть бути посвідчені лише за умови, якщо вони вчинені за згодою батьків та з дозволу органу опіки та піклування. Спадщина, яка приймається неповнолітньою дитиною має певні особливості безпосередньо при заведенні спадкової справи та при видачі свідоцтва про право на спадщину.

Дотримання прав дитини при відкритті спадщини, відмови чи розпорядженні спадковим майном оформленим на дитину специфічний розділ в законодавстві України.

Система законодавчо закріпленого захисту прав дитини в Україні в частині спадкових прав, на мою думку, потребує уваги з боку держави. Зміни в Україні в останні роки призвели до збільшення кількості дітей, які опинились на вулиці та втратили житло, що в свою чергу, свідчить про потребу внести зміни до норм права.

Мета дослідження - проаналізувати алгоритм отримання спадщини неповнолітнім з врахуванням особливостей віку, дослідити нормативно-правову базу та порядок регулювання діяльності нотаріату, органів опіки та піклування в зазначеному розрізі правовідносин.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи

" ВПЛИВ ВИРОЩУВАННЯ РАПСУ НА ВМІСТ ГУМУСУ В ГРУНТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА БІОДИЗЕЛЯ В ЛАБОРАТОРНИХ УМОВАХ"

Виконала: Пацан Ганна Юріївна, учениця 11 класу, Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Науковий керівник: Глух Олег Станіславович, доцент УжНУ, кандидат хімічних наук,

Сігеті Мар'яна Юріївна, вчитель біології

При написанні науково-дослідницької роботи була використана література, в якій подано детальний опис морфологічних та біологічних особливостей рапсу, його життєвий цикл, поширення в Україні та світі, використання у промисловості, методи відбору проби ґрунту та визначення в ньому вмісту гумусу, створення біодизелю на основі рапсової олії, технології його виготовлення та особливості використання.

У вступі звернено увагу на актуальність проблем деградації ґрунтів та пошуку альтернативних видів палива. У першому розділі "ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ" дано комплексну характеристику рапсу, його особливостей, поширення й використання, біопалива, його видів, переваг та недоліків .

В другому розділі "МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ" подано правила техніки безпеки, яких ми дотримувалися впродовж досліду, детально описано відбір проби ґрунту, та методику І.В.Тюріна, яку ми використали

для визначення місту гумусу в ґрунті та опис технології отримання та особливостей використання біодизеля з ріпаку.

Третій розділ "РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ" містить описані результати досліджень, що проводили протягом трьох місяців, а саме визначення вмісту гумусу в трьох зразках ґрунту, визначення збитків до яких призводить втрата гумусу, виготовлення біодизелю з рапсової олії, та перевірки його на чистоту і обчислення економічної ефективності виготовлення біодизелю з рапсу на території Закарпатської області

ТЕЗИ

Тема роботи: Діелектричні дослідження сегнетоелектричних кристалів тригліцинсульфату

Роботу виконав: Петах Норберт Вікторович, учень 11-го класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Науковий керівник: Кедюлич Віктор Михайлович, доцент кафедри оптики ДВНЗ "Ужгородський національний університет", кандидат фізико-математичних наук

Мета роботи: дослідити аномалії діелектричних властивостей кристалів тригліцинсульфату в околі фазового переходу з метою визначення коефіцієнтів теорії Ландау для сегнетоелектриків.

Завдання: провести дослідження температурних залежностей діелектричної проникності та спонтанної поляризації кристалів тригліцинсульфату. Проаналізувати отримані результати та визначити коефіцієнти розкладу термодинамічного потенціалу.

Актуальність: сегнетоелектричні матеріали широко застосовуються в електротехніці для виготовлення малогабаритних низькочастотних конденсаторів, варикапів, для модуляції і перетворення лазерного випромінювання, для виготовлення п'єзоелектричних і піроелектричних перетворювачів, нелінійних датчиків температури та тиску, для елементів запам'ятовуючих комірок обчислювальної техніки. А дослідження аномалій фізичних властивостей матеріалів з фазовими переходами є дуже актуальним ще і з точки зору фундаментальної науки.

Результати: проведено експериментальні дослідження температурних залежностей діелектричної проникності та спонтанної поляризації кристалів тригліцинсульфату. Побудовано залежності оберненої діелектричної проникності в параелектричній фазі та квадрата спонтанної поляризації в сегнетоелектричній фазі. За нахилом отриманих залежностей знайдено числові величини коефіцієнтів розкладу термодинамічного потенціалу. Для кристалів ТГС визначені нами величини цих коефіцієнтів становили:

$$\alpha_T = 6,37 \cdot 10^8 \text{ Дж} \cdot \text{м} \cdot \text{К}^{-1} \cdot \text{Кл}^{-2}, \quad \beta = 5,9 \cdot 10^{13} \text{ Дж} \cdot \text{м}^5 \cdot \text{Кл}^{-4}.$$

ТЕЗИ науково-дослідницької роботи

«Вияв краси через призму власної літературної творчості»

Роботу виконала: Приймич Любов Василівна, учениця Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Белені Оксана Іванівна, учитель зарубіжної літератури та художньої культури Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Структура науково-дослідницької роботи обумовлена об'єктом, предметом, метою і основними завданнями дослідження. Наукове дослідження побудоване за проблемним принципом в логічній послідовності і складається зі вступу, трьох логічно пов'язаних розділів, висновку, списку використаної літератури та інтернет-ресурсів, додатків.

У вступі мотивується вибір теми та назви дослідження, вказується актуальність, об'єкт, предмет, мета науково-пошукової роботи та завдання, які потрібно виконати для її досягнення. А також подано визначення основним літературознавчим термінам, на яких базується дана робота.

У першому розділі «Літературна творчість як вид художньої діяльності» зроблено спробу вивчити і узагальнити велику джерельну базу, напрацьовану вченими та дослідниками. Цей розділ деталізований двома пунктами. Перший має назву «Концепція творчого процесу». В ньому йдеться про природу творчості та описано основні етапи, за якими здійснюється творчий процес. У другому пункті подано власне літературне висловлювання на тему: «І в кожному із нас уже живе філософ»; де розповідається про те, що кожна людина є особистістю і в неї вже з народження закладена філософія, яка й має назву «творчість».

У розділі під назвою «Створення власних поезій за різною тематикою (розподіл їх за циклами)» подано оригінальні тексти поетичних творів та розподілено їх за сімома циклами в хронологічній послідовності відповідно до їх написання. Аналіз одного із циклу улюбленого поетичного твору автора науково-дослідницької роботи здійснено за книгою «Формування літературних компетентностей учнів на уроках зарубіжної літератури: інноваційна діяльність». Автором вищевказаного навчально-методичного посібника є науковий керівник роботи – Белені Оксана Іванівна. Аналіз віршів із циклу вміщено в додатках.

Розділ під номером 3 «Краса як філософська категорія» поділений на два пункти. Перший – «Визначення краси, її міра»; в ньому розкривається сутність поняття «краса» та показано, чи існує міра краси для особи. У другому пункті «Сприйняття людиною прекрасного: соціально-психологічні аспекти» показано, як по-різному люди ставляться до того чи іншого явища, що їм приносить задоволення та як оцінюють люди прекрасне через фактор соціально-психологічного аспекту.

У висновках наведені результати нашого дослідження, а саме: чому важливо і як розпізнати свої творчі обдарування, що впливає і формує мислення особистості та яким шляхом слід іти та виявляти свою особистість у художній творчості.

Розуміння краси, знання її критеріїв є дуже важливими. Тому в умовах глибоких змін у суспільстві важливо відмовитися від застарілих стереотипів, догм і умоглядних схем у мисленні та практичній діяльності. Необхідно вчитися мислити і діяти творчо, конструктивно, винахідливо, на основі критичного осмислення минулої практики і сучасного досвіду.

ТЕЗИ

Роботу виконав: Пуховой Артур, учень 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Томаш Іванна Михайлівна, учитель фізики Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

У науково-дослідницькій роботі описується метод електрон-фотонної спектроскопії (ЕФС) та є опис основних елементів устаткування, що задіяні в експерименті. Наявна схема проведення експерименту дослідження явища електрон-фотонної емісії (ЕФЕ) поверхні монокристалу NaCl.

Сформовано мету роботи і завдання необхідні для її досягнення, а саме:

1. Вивчити явище електрон-фотонної емісії
2. Вивчити метод електрон-фотонної спектроскопії
3. Вивчити основні вузли та прилади експериментальної установки.
4. Взяти участь в експерименті дослідження явища електрон-фотонної емісії методом електрон-фотонної спектроскопії на поверхні монокристалу NaCl.
5. Взяти участь в розшифровці одержаних спектрів електрон-фотонної емісії і в обговоренні одержаних результатів.

Наведено результати проведеного експерименту дослідження явища електрон-фотонної емісії поверхні монокристалу NaCl та одержаний спектр в діапазоні від 200 нм до 800 нм і сформульовані висновки роботи.

ТЕЗИ
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ БІОЛОГІЧНОЇ
АКТИВНОСТІ ҐРУНТІВ НА МІКРОБІОТУ ҐРУНТІВ М. УЖГОРОД
Відділення екології та аграрних наук

Секція: селекція та генетика

Автор: Самойлова Анастасія Павлівна, учениця 10-Б класу , Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради
 Науковий керівник: Вайнагій Світлана Михайлівна, вчитель біології та екології, Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

У сучасну епоху природні екосистеми, в тому числі ґрунти, зазнають постійно зростаючого антропогенного впливу. Біологічна активність ґрунту є важливою складовою його родючості і включає чисельність мікроорганізмів різних еколого – трофічних груп. По кількості розкладеної в ґрунті клітковини можна визначити біологічну активність ґрунту, і як вона впливає на мікробіоту ґрунту.

Метою нашої роботи було: дослідження впливу біологічної активності на мікробіоту ґрунту в м. Ужгород.

Завданнями науково – дослідницької роботи були: вибір ділянок досліджень, які відрізняються антропогенною навантаженістю; обстежити досліджувані ділянки та закладання досліду; опрацювати отримані результати.

В даній роботі був використаний аплікаційний метод дослідження інтенсивності розкладу целюлози, який дає важливу інформацію про перетворення органічних речовин, дослідити антропогенний вплив на ґрунтову мікрофлору.

Дослідження проводилися в місті Ужгород в 2018 році. Були відібрані три ділянки досліджень, які відрізняються антропогенним впливом.

Результати показали, що відібрані ділянки відрізняються інтенсивністю розкладу целюлози - це є показником біологічної активності ґрунту та антропогенного впливу. Високий показник спостерігався в ділянках, де є позитивний вплив людини. Найнижчий показник був біля смітника, що свідченням негативного антропогенного впливу.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи:

«АМАРАНТ СОРТУ КАРМІН – ПЕРСПЕКТИВНА КУЛЬТУРА ДЛЯ ЗАКАРПАТТЯ: ОСОБЛИВОСТІ ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ТА ПЕРШІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПІД ВПЛИВОМ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ»

Закарпатське територіальне відділення МАН України

Автор: Сігеті Еріка Мирославівна, учениця 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів, Ужгород.

Наукові керівники: Маргітай Л. Г. — к. б. н., доц. кафедри плодовоовочівництва і виноградарства Ужгородського національного університету, Сігеті М. Ю. — вчитель біології.

Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю пошуку і впровадження нових екологічно безпечних регуляторів росту природного походження, діючими компонентами яких є фітогормони, вітаміни та гумінові кислоти, а також інші фізіологічно активні речовини. Одним із найбільш ефективних способів застосування регуляторів росту є передпосівна обробка насіння. Крім того, цікавим з екологічної точки зору є об'єкт наших досліджень — амарант сорту Кармін, який можна вирощувати

за органічною технологією, і можна використовувати як овочеvu, кормову, технічну та енергетичну культуру.

Мета роботи: дослідити вплив новітніх регуляторів росту: Алостиму, Регопланту, Стимпо на проростання насіння та ріст проростків амаранту, з'ясувати доцільність їх застосування.

Завдання роботи: дослідити проростання та швидкість розвитку проростків амаранту, вирощених під впливом обраних регуляторів росту, розробити рекомендації щодо використання вище вказаних регуляторів росту при передпосівній обробці насіння амаранту у сільському господарстві.

Методи досліджень: лабораторний, метод біотестів, статистичний — для обробки результатів дослідження та визначення вірогідності одержаних результатів, за методикою М. П. Деркача з співавторами [5], та за допомогою комп'ютерної програми Microsoft Excel.

Новизна одержаних результатів. Вперше пропонується для вирощування в умовах Закарпаття культура Амарант сорту Кармін, яку можна використовувати в різних сферах виробництва.

Виявлено значний стимулюючий вплив обробки насіння регуляторами росту на енергію проростання та розвиток проростків рослин. Показано, що довжина кореня значною мірою збільшується під дією досліджуваних речовин. Формування глибокої кореневої системи особливо важливо для успішного вирощування рослини в умовах літніх посух, які мають місце на Закарпатті протягом останніх десятиліть. Визначено оптимальні концентрації регуляторів росту для обробки насіння досліджуваної рослини. До цього часу вплив біостимуляторів на амарант сорту Кармін не вивчали.

Прикладна цінність: результати роботи можуть бути використані при вирощуванні амаранту. Дослідження дозволять оптимізувати виробництво задля досягнення вищої урожайності і отримання екологічно чистої продукції.

ТЕЗИ

ВПЛИВ БУЛІНГУ НА ПСИХО - ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ТА ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКА

Відділення біології і хімії

Секція: біологія людини

Автор: Сухар Анастасія Степанівна,
учениця 10-Б класу , Ужгородської загальноосвітньої
школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих
предметів Закарпатської обласної ради
Науковий керівник: Вайнагій Світлана Михайлівна,
вчитель біології та екології,;
Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з
поглибленим вивченням окремих предметів
Закарпатської обласної ради

Останніми роками визнано поширення в освітній практиці такого явища, як шкільний булінг. Мотивацією до булінгу стають заздрість, помста, відчуття неприязні, прагнення відновити справедливість; боротьба за владу; потреба підпорядкування лідерів, нейтралізації суперника, самоствердження тощо аж до задоволення садистських потреб окремих осіб. А як наслідок діти-жертви страждають від депресії, пониженої самооцінки, закриваються в собі, також булінг є частою причиною самогубств.

Мета роботи полягала в тому, щоб на основі зібраної інформації та проведеного соціального опитування вивчити та дослідити поширеність явища булінгу в Україні, а саме м.Ужгород та Ужгородському районі(с. Ляхівці), створити програму боротьби з ним .

Завдання дослідження полягало у наступному: вивчити основні види булінгу, виокремити серед них найбільш притаманні для України ; вивчити негативний вплив на психіку підлітків ; дослідити поширення булінгу в робочому колективі (медичні заклади); порівняти програму боротьби з булінгом у різних країнах;

Для нашого дослідження було використано анонімні анкети. За допомогою яких ми змогли побачити глибину проблеми булінгу в Закарпатті, а саме в Ужгороді та Ужгородському районі.

Нами було опитано дві вікові групи серед яких були як хлопці так і дівчата, було помічено, що хлопці на відміну від дівчат менше готові ділитися наболілим. Також ним вдалося з'ясувати, що більшість, а саме 52 учасники опитування із 100 не знайомі з терміном булінг. А насилля таких видів як: вербальне, фізичне чи кіберцькування зазнало 40 з опитаних дітей. Насилля в шкільному середовищі зазнало 27 з опитаних дітей.

Тези:
науково-дослідницької роботи
«ЗАЛЕЖНОСТІ СТАНУ ЗДОРОВ'Я КУРЕЙ ВІД
ПРОФІЛАКТИКИ ПРОБІОТИКОМ ІМУНОБАКТЕРИНОМ-D.
ЕЛЕКТРОФОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ СИРОВАТКИ КРОВІ У
КУРЕЙ»

Виконала: Хома Каріна Юріївна, учениця 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Науковий керівник: Сігеті Мар'яна Юріївна, учитель біології Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпаської обласної ради

У ВСТУПІ звернено увагу на зменшення ефективності застосування цілого ряду антибіотиків, важливість пробіотиків.

У першому розділі «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» розглянуто важливість електрофоретичного аналізу крові як для людини так і тварин, а також детально розглянута будова та склад крові, а також хвороби курей, викликані інфекційними та інвазійними захворюваннями

У другому розділі «МЕТЕРІАЛ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ» описано способи правильного відбору крові та послідовність дій при проробленому експерименті.

Під час дослідження було виявлено важливість пробіотиків, та залежності стану здоров'я курей від профілактики цим препаратом

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи

«ОЦІНКА ЯКОСТІ ПЛОДІВ ПОНЦИРУСА

ТА ЙОГО АДАПТАЦІЯ В УМОВАХ М. УЖГОРОДА»

Автор: Карбованець Анжеліка Антоніївна, учениця 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Сігеті М. Ю. – вчитель біології.

Актуальність теми зумовлена тим, що понцирус є цінною декоративною культурою, важливим завданням є дослідження причин хорошої адаптивності цієї рослини в умовах м. Ужгорода.

Мета роботи: Вивчити плодоношення та адаптацію понцируса в умовах м. Ужгорода.

Завдання:

1. Дати якісну оцінку плодів понцируса в умовах Ужгорода
2. Порівняльна оцінка плодів понцируса та лимона
3. Встановити лежкість плодів понцируса
4. Визначити енергію проростання насіння рослини

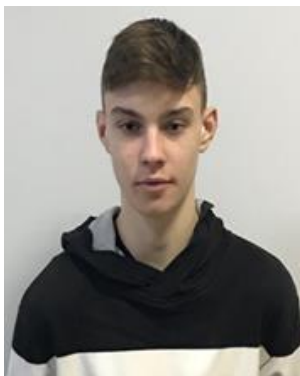
Об'єкт дослідження: понцирус, плоди понцируса.

Предмет дослідження: особливості формування адаптивності понцируса та особливості використання плодів

Метод дослідження: порівняльний (порівняння понцируса з лимоном)

Новизна: під час експерименту було встановлено причини хорошої адаптивності понцирусу в околицях Ужгорода та оптимальні умови для його вирощування, а також дано порівняльно-описову характеристику та оцінку плодів понцируса та лимону вирощених в умовах нашого міста.

Практична цінність роботи: результати проведених досліджень можуть бути використані для поширення рослини в парках та садах.

ТЕЗИ

науково - дослідницької роботи на тему: «Роль Вінстона Черчілля - політика, державного діяча і дипломата, в історії Великої Британії»

Роботу виконав: Щадей Євгеній Васильович учень 10-Б класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи – інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Науковий керівник: Іваниш Світлана Михайлівна, учитель історії Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи – інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Мета науково – дослідницької роботи полягає в тому, щоб розкрити образ визначного політика 20 століття – Вінстона Черчілля, який будучи політиком, державним діячем і дипломатом, мав можливість впливати на важливі світові події. Маючи сильний характер, ораторські здібності та дипломатичний хист він досягав поставленої цілі.

Актуальність теми полягає в тому, що в сучасній світовій політиці відбувається багато суперечливих подій, які потребують правильних рішень. Неабиякий вплив може здійснити сильний лідер, який може правильно оцінити ситуацію і прийняти виважене рішення. У 20 столітті таких лідерів було не мало, але я хочу звернути увагу на особистість Вінстона Черчілля.

Структура роботи. Дана праця складається з вступу, трьох частин, висновків, списку літератури та додатків.

В першій частині роботи розглядаються молоді роки Вінстона Черчілля, становлення його особистості. Другий розділ присвячений політичній кар'єрі. У третьому розділі аналізуються його дипломатичні рішення.

При написанні було використано, в основному, україномовні друковані джерела. Це статті, довідники, енциклопедії, інтернетресурс.

Тези науково-дослідницької роботи

«Перспективи використання сонячної енергії в Україні»

Роботу виконала: Федина Анна Віталіївна, учениця 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з

поглибленим вивченням окремих предметів

Науковий керівник: Томаш Іванна Михайлівна, учитель фізики Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Основна мета роботи полягала у вивченні сонячної енергії та показати, що її використання є ефективним та економічно вигідним. Предметом дослідження роботи є сонячні батареї, які є оптимальним варіантом отримання та переробки сонячної енергії у теплову енергію або електроенергію.

Основними завданнями наукової роботи є вивчення сонячної енергетики та будови сонячних батарей; визначення переваг та недоліків сонячної енергетики; визначення доцільності сонячних батарей, продаючи електроенергію державі; розробити систему опалювання;

Структура даної роботи обумовлена метою, предметом та основними завданнями дослідження. Науково-дослідницька робота складається зі вступу, трьох розділів з підрозділами, висновків, списку використаної літератури.

У першому розділі дається загальна характеристика сонячної енергії.

До другого розділу входять дані про методи використання сонячної енергії.

У третьому розглядається будова сонячних батарей.

У четвертому розділі розроблена система опалювання будинку.

ТЕЗИ

Англо-американізм у сучасній німецькій мові

Автор: Чорій Оксана Іванівна, учениця 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Ілющенко Андріанна Василівна, учитель німецької мови Ужгородської

загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

За період з кінця ХХ – початку ХХІ ст. у німецькій мові накопичилося чимало нових слів, лексика збагатилася новими значеннями, а інші слова, навпаки, втратили свою актуальність. Дане дослідження присвячене проблемі збагачення словникового запасу сучасної німецької мови новими лексичними одиницями у різноманітних сферах: наука, техніка, освіта, інформаційні технології (комп'ютер та Інтернет), ЗМІ (**Logarithmus, Spektrum, Barometer, experimental, Trust, Export, Import, Scheck, Budget, Prozent, Boykott, Leader, Parlament, Reporter**).

Актуальність даної теми пояснюється недостатньо вивченими особливостями творення та застосування англіцизмів. Також досліджуються причини запозичення нових слів та їх асимільовані форми. Джерельною базою даного дослідження є сучасні німецькі Інтернет - видання: Glamour, Jetzt, Vitamin D, Bravo та ін., а також статті газет, популярних німецьких форумів, новини ЗМІ. Саме на сторінках цих сучасних німецьких журналів можна знайти сучасні запозичення. Досить цікавим є те, що при переході в німецьку мову англіцизми змінюються морфологічно. Наприклад, англійське слово cash (готівка) у німецькій мові отримує рід das Cash, а дієслово to push (штовхати) отримує закінчення –en pushen. Досить цікавим є слово Denglish, що означає дивне поєднання англійської та німецької мов. Наприклад:

- 1) Heute haben wir ein **Meeting** mit den Consultants.
- 2) Ich kann leider nicht kommen, weil ich dann meinen **Peelingtermin** habe.
- 3) Gibst du mir deine **Handynummer**?

Англійська мова має досить великий вплив на сучасну німецьку мову, що помітно впливає на її розвиток. Тому дослідження основних причин запозичення та зміна за морфологічними чинниками є досить цікавим, на мою думку. Сьогодні це питання вважається не до кінця розкритим, але науковці намагаються боротися з цим явищем, оскільки така кількість запозичень може призвести до критично низького рівня наявності власних слів у німецькій мові, проте молодь дедалі більше використовує англіцизми.

ТЕЗИ

Тема роботи: визначення швидкості проходження звуку в мінеральних водах джерел Закарпаття.

Роботу виконав: Шніцер Сергій Олекійович, учень 11-го класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Науковий керівник: Феделеш Василь Іванович, доцент Ужгородського національного університету.

Мета роботи: визначити можливі показники якості мінеральної води джерел Закарпаття з використанням акусто-оптичної спектроскопії. Та дослідити екологічний стан джерел Закарпаття.

Актуальність роботи полягає як у пошуку альтернативних, більш дешевших, методів визначення показників якості мінеральних вод, так і у привернення уваги до екологічних проблем Закарпаття. Ця робота буде спонукати людей до збереження природи.

Результати: у роботі опрацьована література по фізико-хімічним властивостям мінеральних вод. Досліджений екологічний стан джерел Закарпаття, та основних екологічних проблем, які знищують наш край. Визначена швидкість проходження звуку в воді завдяки зробленому пристрою та комп'ютерній програмі.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи

“ВМІСТ БЕНЗАПІРЕНУ У ПРОДУКТАХ СПАЛЮВАННЯ СУХОГО ЛИСТЯ ТА СУХОЇ ТРАВИ”

Автор: Шелевер Софія Андріївна, учениця 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів, Ужгород.

Наукові керівники: Глух Олег Станіславович, кандидат хімічних наук, доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища УжНУ, Сігеті М. Ю. — вчитель біології.

Актуальність. Регулярне сезонне спалювання сухої трави та листя призводить не тільки до виділення діоксинів, порушення мікробіоценозів та зменшення гумусу в ґрунті, а і до виділення канцерогенної речовини – бензапірену, який збільшує ризик утворення онкозахворювань дихальних шляхів, а також є причиною алергічних реакцій. Тому дослідження даної проблеми й відповідна просвітницька робота серед населення є надзвичайно актуальними. .

Об’єкт дослідження: суха рослинність як джерело забруднення повітря конденсованими ароматичними вуглеводнями

Предмет дослідження: вміст бензапірену у продуктах спалювання сухого листя та трави та його залежність від ступеня вологості рослинності

Мета роботи: визначити вміст бензапірену у продуктах спалювання сухого листя та сухої трави.

Завдання досліджень:

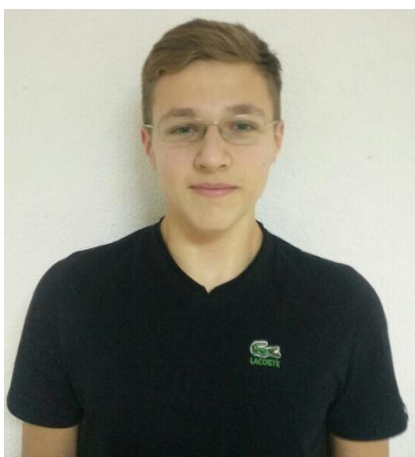
1. Змоделювати у лабораторних умовах процесу спалювання рослинності;
2. Визначення концентрації і питомої емісії бензапірену у продуктах згорання.

Методи досліджень:

- 1) аналіз наукової літератури та періодичних видань ;
- 2) лабораторний експремент
- 3) аналіз , синтез і узагальнення результатів лабораторних екскрементів

Наукова новизна: Вперше визначено вміст бензапірену у продуктах спалювання сухої рослинності та встановлено залежність його концентрації від вмісту вологи.

Практична цінність роботи: Отримані результати можуть бути використані для подальших досліджень у галузі екології, медицини та геоінформаційних систем для встановлення кореляції між величиною площ територій, що зазнають регулярного сезонного спалювання та кількістю випадків алергічних та онкозахворювань

Тема роботи: Числа Фібонначі

Виконав: Оніщук Владислав Віталійович , учень 10-А класу Ужгородської Загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради , м. Ужгород

Науковий курівник: Лешко Олена Вікторівна ,вчитель математики Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради , м. Ужгород

Закарпатське територіальне відділення МАН України

Мета роботи: познайомитися з числами Фібоначчі ,дослідити та переконатися в їх властивостях ,з'ясувати зв'язок між числами Фібоначчі та «Золотим перерізом », дослідити де зустрічаються ці числа .

Завдання: розглянути роль чисел Фібоначчі в природі і практичне застосування; розглянути приклади застосування "золотого перерізу " в літературі, живопису;

Висновок: в результаті виконання роботи я познайомився з числами Фібоначчі і переконався в достовірності їх властивостей , з'ясувати зв'язок між числами Фібоначчі та «Золотим перерізом »,а саме переконався в тому відношення двох сусідніх чисел послідовності прямує до «Золотої пропорції». Також було з'ясовано що числа Фібоначчі часто зустрічаються в природі ,архітектурі і в житті людини.

Тези

Еволюція середньовічних замків Закарпаття

Роботу виконав: Мешко Марк Яношович, учень 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Науковий керівник: Матьовка Людмила Миколаївна, учитель історії Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Актуальність—дослідження сьогоденного стану архітектури замків, що є дуже важливим і здатним доповнити наше уявлення про середньовічне суспільство, воно допомагає з'ясувати ще невідомі сторінки нашої історії.

Об'єкт дослідження – археологічне вивчення пам'яток замкової архітектури.

Предмет – всі артефакти і давності, що свідчать про побут замків у сиву давнину.

Мета роботи – спроба узагальнення матеріалів отриманих при проведенні археологічних досліджень пам'яток замкової архітектури Закарпаття.

Методи роботи: статистично-порівняльний, хронологічний, описовий, аналізу та синтезу тощо.

Практичне значення роботи полягає в тому, що використаний у ній фактичний матеріал, а також її основні положення можуть допомагати вчителям шкіл, учням для розробки тем відповідних уроків, підготовки до виступів. А також становити практичний інтерес для розуміння головних

проблем, вивченню побуту середньовічних замків Закарпаття в Україні. Матеріал може слугувати для написання студентами курсових, дипломних, магістерських робіт та наукових статей пов'язаними з різними аспектами збереженню археологічних пам'яток побуту.

Структура роботи зумовлена його метою та науковими завданнями. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань). Обсяг основного тексту роботи становить 28 сторінок.

ТЕЗИ

Розрахунок параметрів двошарової зарядової моделі при електронній літографії на аморфних напівпровідникових плівках

Голембовський Олесь Ігорович, 11 клас, Ужгородська загальноосвітня школа-інтернат з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради; педагогічний керівник: вчитель-методист Томаш Івана Михайлівна, науковий керівник: доцент Ужгородського національного університету Біланич Віталій Степанович.

Мета роботи: дослідження впливу електронного променя на формування поверхневого рельєфу в аморфних плівках системи Ge-As-Se, розрахунок параметрів двошарової зарядової моделі при взаємодії електронного променя, оцінка ефективності використання даного матеріалу для електронної літографії, а також виготовлення зображення захисного елемента на халькогенідній плівці методом сухої електронної літографії.

Об'єкт досліджень: халькогенідні плівки Ge-As-Se на сапфіровій підкладці.

Предмет досліджень: особливості взаємодії електронного променя з халькогенідними плівками системи Ge-As-Se.

Актуальність роботи:

Плівки аморфних напівпровідників мають практичне використання у різних галузях техніки як завдяки напівпровідниковим властивостям, так і у зв'язку з суттєвим впливом електронного опромінювання на їх фізичні параметри. Використання цих плівок в якості середовищ для запису інформації, створення різних пристроїв електроніки, волоконної оптики стимулює подальше дослідження даних матеріалів і, зокрема, електронно індукованих ефектів у них.

Робота складається з вступу, трьох розділів, висновку та списку використаної літератури.

У розділі 1 описано взаємодію променя електронного мікроскопа з халькогенідними плівками системи Ge-As-Se на сапфіровій підкладці. Також детально описані методика, процес та механізм формування поверхневого рельєфу на плівках у системі As-Se-Ge.

У розділі 2 наведено здійснені розрахунки та отримані результати на двошаровій зарядовій моделі взаємодії електронного променя з резистом.

У розділі 3 описано процес виготовлення елементів захисту інформації на поверхні халькогенідної плівки.

Результати самостійних досліджень: виявлено немонотонну зміну рельєфу плівки під час опромінення її електронним пучком, що дозволяє робити як позитивну так і негативну суху (одноступеневу) літографію. Особливість цієї роботи полягає в тому, що товщина електронного пучка набагато менша від лазерного, що в свою чергу дозволяє виконувати елементи на порядок складнішої конструкції та меншого розміру.

ТЕЗИ
ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ
ЗАКАРПАТСЬКОГО ХУДОЖНИКА ІВАНА МАНАЙЛА

Роботу виконала: Приходько Катерина Володимирівна, учениця 11 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

Науковий керівник: Белені Оксана Іванівна, викладач світової літератури та художньої культури Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів

У даному дослідженні автор робить спробу, на прикладі творчості Івана Манайла, проаналізувати тенденції розвитку закарпатської живописної школи починаючи з 1960-х до 2000-х років. Це – **основна мета дослідження**. Таке дослідження завжди є **актуальним**, тому що вивчення творчості окремого представника художньої школи Закарпаття є складовою частиною вивчення загальних тенденцій розвитку школи.

Дослідження має наступну структуру: тези, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки. У вступі автор вказує належність Івана Манайла до когорти закарпатських митців-«шестидесятників», визначає мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, наукові положення, методи, ступінь новизни та використання результатів дослідження; у першому розділі дається короткий аналіз історіографії по даній темі, джерел та методології дослідження; у другому розділі – опис життєвого шляху митця; третій розділ присвячений творчій біографії художника; у висновках автор підсумовує результати дослідження; у додатках – архівні матеріали та фоторепродукції живописних творів.

Тези науково-дослідницької роботи

Тема: «Тривожність в підлітковому віці»

Секція: психологія

Роботу виконала : Семиган Анастасія Василівна.

Науковий керівник : шкільний психолог Граб Лариса Юріївна.

Навчальний заклад : Ужгородська загальноосвітня спеціалізована школа інтернат з поглибленням вивчення окремих предметів. Закарпатської обласної ради.

Мета даної роботи полягає у дослідженні рівня тривожності у підлітковому віці. Дана тема на сьогоднішній день досить глибоко вивчається багатьма вченими, однак не дивлячись на велику кількість літератури, не існує єдиного погляду на всі питання.

Структура роботи обумовлена метою, актуальністю і основними завданнями дослідження. Науково-дослідницька робота складається із вступу, трьох розділів з підрозділами, висновків, списку рекомендацій.

До першого розділу входять загальні поняття про тривожність, природа підліткової тривожності, особливості темпераменту, та надані рекомендації щодо боротьби з тривожністю.

До другого розділу входить метод дослідження шкільної тривожності.

До третього розділу входять методи обґрунтування результатів в підлітковій тривожності, за методикою Філіпса.

У висновку ми підсумовуємо результати роботи та вказуємо, який шлях подолання тривожності є головним у шкільному житті підлітка.

Тези

Тема: Лінгвістичні особливості англомовних бізнес-блогів

Виконала: Ганич Златослава Олегівна, учениця 11-А класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи – інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів, Закарпатської обласної ради, м. Ужгород, вул. Загорська 28.

Наукові керівники: Шовак Оксана Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент Ужгородського національного університету та Мельникова Олеся Іванівна, учитель англійської мови Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи – інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів.

Бізнес-блоги висвітлюють теми зі світу економіки, фінансів, політики та пов'язані з особистим досвідом автора. Популярність бізнес-блогів зростає, проте їх лінгвістичні особливості не отримали всебічного аналізу. В цьому і полягає **актуальність роботи**.

Мета дослідження полягає у вивченні лінгвістичних особливостей тексту англомовних бізнес-блогів.

Для досягнення поставленої мети нами сформульовано декілька **завдань**, а саме:

1. Охарактеризувати поняття блогу, його ознаки та особливості, а також різновиди.
2. Проаналізувати бізнес-блоги та виділити їх особливості.
3. Дослідити структуру та основні мовні особливості бізнес-блогів.
4. Проаналізувати графічні, граматичні, лексичні та інші особливості текстів англomовних бізнес-блогів.

Висновки: Наукова робота відображає графічні, граматичні, лексичні та інші особливості бізнес-блогів. Загалом було проаналізовано 7 бізнес-блогів і близько 180 речень, які ілюструють ці особливості.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи на тему:

Кирилиця і латиниця: чи є загрози мові? (філософський аспект)

Ляшенко Катерина Леонідівна

Закарпатське територіальне відділення Малої академії наук України

Ужгородська загальноосвітня спеціалізована школа-інтернат з

поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

10-В клас, м. Ужгород

Стойка Марія Петрівна, викладач-методист КВНЗ «Ужгородський коледж культури і мистецтв Закарпатської обласної ради

Мова і мовлення – основа світобачення, важлива сутнісна ознака людини в якій знаходиться усе багатство свідомості й людської практики. Вивчення причин культурно-мовного протистояння, яке з кінця 80-х років минулого століття розриває наше суспільство, опираючись на історію та філософію мови допомагає нам з'ясувати чому й досі тривають різні погляди навколо статусу мови, зміни її графіки, гальмування внесення змін до правопису. Мовнореформаторська ідея міністра закордонних справ України (опублікована у березні 2018 року) про можливість переходу з кирилиці на латинську графіку з метою входження в європейське співтовариство, знову спровокувала загострення дискусії навколо мовного питання. Її неоднозначно сприймають як фахівці, так і представники громадськості.

Актуальність даної роботи полягає в тому, що мовні питання є надзвичайно важливими в період інформаційної війни, однак, їх не варто вести кардинальними методами без обговорення, штучно використовувати досвід закордонних країн та створювати загрози рідній мові. У таких важливих рішеннях та діях слід врахувати думки фахівців Інституту української мови НАН України, представників громадськості, прагнення громадян нашої держави та ґрунтуватися на збереженні вітчизняних історичних мовних цінностей, сприяти національній самоідентифікації української нації через мову та її писемну графіку.

Мета роботи: розкрити глибинні історико-філософські процеси розвитку мови, письма, писемності, привернути увагу всіх членів суспільства до збереження кирилиці, як важливого графічного виражального засобу неповторної самобутності рідної української мови та сприяти їх участі в активному обговоренні і прийнятті важливих рішень, які стосуються мовних питань в Україні.

Структура науково-дослідницької роботи обумовлена предметом, метою і основними завданнями дослідження. Наукове дослідження побудоване за проблемним принципом в логічній послідовності і складається зі вступу, чотирьохлогічно пов'язаних розділів, висновку, списку використаних джерел інформації та літератури, додатків.

У першому розділі «Інформація і комунікація: засоби мовного коду з найдавніших часів до сьогодення» розкрито історію, погляди і концепції відомих філософів, лінгвістів, гіпотези вчених-мовознавців про виникнення

мови, письма, писемності та інших способів документування інформації. На підставі наукових праць, навчальних видань узагальнено інформацію про те, яку суспільну роль відігравала мова за певних умов. Аргументовано доведено, що мову слід розглядати як феномен духовної культури людини, а графіка і орфографія – важливі її виражальні засоби, адже завдяки писемності здійснено найвеличніший культурний і світоглядний переворот у історії людства.

У другому розділі «Латиниця і кирилиця – виразники самобутності відомих народів світу та важливі засоби спілкування» йдеться про витоки та історичну долю латинської і церковно-слов'янської мови, їх абеток, географію поширення, про мотиви і особливості використання європейськими країнами в минулому та в наш час. В історичній послідовності простежено зміни основних видів письма латинською та геніальною абеткою слов'янських просвітителів Кирила і Мефодія – кирилицею. Наведено переконливі аргументи про невдалі спроби і недоцільність переходу з української абетки на латиницю в наш час, що пов'язано з ідеями окремих керівників нашої державної верхівки влади.

У третьому розділі подається інформація про важливі тенденції у розвитку сучасної української мови, про духовно-синергетичне розуміння мови, про необхідність захисту мовної незалежності та самоідентичності українців, про національний правопис.

У четвертому розділі на основі результатів анкетного опитування розкрито соціальні фактори і внутрішні мотиви інтересу школярів, юнацтва, фахівців до питань державної мови і суспільних процесів, які сприяють її захисту та розвитку. Анкетне опитування є довершеною формою комунікації, завдяки якій людина має можливість сформулювати свої думки, твердження, переконання і висловити їх анонімно, будучи абсолютно щирою. Особливо цінними є відповіді про ставлення наших співвітчизників до ідеї заміни кириличної української абетки на латиницю, про рівень знання, умінь спілкуватися і прагнення оволодіти іноземними мовами.

Культурно-мовне протистояння – лише зовнішній прояв більш глибоких процесів. Уся справа в принципах, на яких утверджується українська нація і формується її майбутнє. Ми – нове покоління українців, повинні сьогодні знати глибокі історичні, духовні, культурні витоки рідної української мови. Від цього залежатиме наша міць і ми ніколи не втратимо себе як нація.

Тези

до науково-дослідницької роботи учня 10-Г класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради Міщанина Тараса Васильовича на тему: **«МУЗЕЙ ЛІСУ І СПЛАВУ НА ЧОРНІЙ РІЦІ»**.

Науковий керівник: Матьовка Людмила Миколаївна, к.і.н., вчитель УЗСШ з ПВОП Закарпатської обласної ради.

У дослідницькій роботі йдеться про історію та експозицію Музею лісу і сплаву, який тривалий час діяв поблизу села Синевир Міжгірського р-ну на лівій притоці р. Терембі – Чорній Ріці. Музеїв такого типу збереглося усього два в світі (ще один в Канаді). У ньому зберігалися знаряддя праці і побуту лісорозробників та сплавників лісу (бокорахів) сер. ХІХ – 1-ої пол. ХХ ст.

Сплав лісу гірськими річками відбувався по обидва боки Карпатських схилів. У середині ХІХ ст. на Чорній Ріці було побудовано для сплаву лісу греблю, яка давала старт не одному бокору. За різних державних режимів тривав сплав лісу – в часи Австро-Угорщини, Чехословаччини, угорської окупації Закарпаття гортіївською Угорщиною, перше десятиліття радянського періоду. Престижною, високооплачуваною, але небезпечною була праця бокораша. Але розвиток технічного прогресу, поява потужних багатотонних машин-лісовозів, і особливо, будівництво водосховища для Терембі-Ріцької ГЕС витіснили бокорашство в середині 1950-х років ХХ ст.

Керівництво Синевирського лісництва не дало пропасти греблі. Ця гідротехнічна споруда, для сплаву лісу служила музейним експонатом, як витвір людської думки, реалізований працюючими горянами. Тут було у 1960-х роках створено музей. Кілька разів відбувалася його реконструкція. Та осіннюю повістю 1998 р. гребля, а також значна частина експозиції була зруйнована. Паводок 2001 р. довершив справу. Нині старанням обласної влади, керівництва НПП «Синевир», за фінансування грантів відбувається відновлення Музею лісу і сплаву.

ТЕЗИ

науково- дослідницької роботи на тему:

Любомир Гузар і піднесення греко-католицької церкви

Роботу виконала: Штеля Андріана Василівна учениця 11-В класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивчення окремих предметів Закарпатської обласної ради

Науковий керівник: Іваниш Світлана Михалівна, учитель історії Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивчення окремих предметів Закарпатської обласної ради

Об'єктом дослідження є Патріарх Греко – Католицької церкви Любомир Гузар.

Мета: дослідити життєвий і творчий шлях, проаналізувати долю, життєві і моральні принципи Блаженнішого Патріарха Любомира Гузара.

Актуальність теми полягає в тому , що в сучасному українському суспільстві ,яке переживає не найкращі часи: йде війна на Сході, нелегкою є економічна і політична ситуація, виникає потреба у моральних авторитетах , тих на кого можна орієнтуватися, кому можна вірити, хто може порадити, підняти дух і віру в себе, в націю, в майбутнє. На мою думку , саме Любомира Гузара можна вважати моральним авторитетом нації.

Дана праця складається з вступу, трьох частин, що хронологічно пов'язані між собою, висновків та додатків і списку літератури.

В першій частині праці розглянуто молоді роки Любомира Гузара, які він прожив за кордоном, становлення особи майбутнього патріарха і його навчання. Другий розділ присвячений поверненню на батьківщину і роботі його як Патріарха Греко – Католицької церкви. У третьому розділі аналізуються його життєві і моральні принципи на основі його літературної спадщини.

При написанні праці я використовувала аналітично – історичний метод опрацювання матеріалу, збираючи з різних джерел дані, які дозволяли розкрити дану тему. Труднощі, при написанні роботи полягали в тому, що дуже мало публікацій про життя і діяльність Любомира Гузара. При написанні роботи використовувала україномовні джерела та періодичні видання.

В результаті ми зясували, що філософія життя патріарха добре висвітлена в його цитатах. Наприклад про любов він казав: "Справді, важливо знати, що тебе люблять. Але що є любов? Любов – то робити добро ближньому, бажати добра ближньому, любити самим".

Про моральні принципи у житті: "Ми маємо щось лише тоді, коли прагнемо до чогось величного і чистого. Ми будемо пропашими, якщо думатимемо лише про задоволення власних потреб", – наголошував єпископ. Ви дуже сильні, якщо бажаєте добра, якщо стараетесь, якщо гуртуєтесь, якщо намагаєтесь спільно творити добро, жити чесно, жити творчо. Заради радості, яку можемо так принести Богові і ближньому, варто трудитися, жертвувати свій час і свої зусилля. "Ми дійшли до того, що людина дивиться на іншу людину як на ворога. Так багато насильства на телебаченні, що людина звикає до нього, думає, що так має бути. Коли нашим богом стає гріш, ми можемо дуже багато зробити, і це дуже небезпечно", – акцентував Любомир Гузар. Єдність — це теж є дар Божий.

Про молоде покоління: Гузар дуже тепло говорив про сучасну молодь: "Молодь хоче чогось постійного і вартісного. Молодь хоче солідних, тривалих цінностей – сім'ю, дружбу, довіру, любов, щирість..."

"Пам'ятайте, що любов – то основа всього у світі. Будуймо оази любові" Підсумовуючи дану роботу, можна стверджувати, яке значення в історії українського народу і церкви відіграв Любомир Гузар.

По- перше на нього великий вплив мала сім'я. Він здобув гарну богословську освіту і це я висвітлила у першому розділі. По – друге ця людина патріот України, який міг спокійно жити і працювати за кордоном, але він повернувся в Україну, в не найкращі часи, важкі 90-ті роки. Він повернувся, щоб розбудувати Україну, яка стала незалежною в 1991р. Завдяки своєму слову, своїми моральними принципами, авторитету, вчинкам він зумів наблизити суспільство до церкви, підняти авторитет церкви. По – третє його праця охоплювала не тільки церковну справу, але і світську, бо він мав чітку політичну позицію. Він став духовним авторитетом для українців доби незалежності. Він є взірцем і прикладом для нас, християн.

ТЕЗИ

Науково-дослідницької роботи на тему:

«Розповсюдження покладів важких високов'язких нафт та генетично пов'язаних з ними бітумів у різновікових комплексах нафтогазовидобувних регіонів України»

Роботу виконала: Шанта Маріанна Олександрівна учениця 11-Г класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Науковий керівник: Котова Оксана Миколаївна, учитель географії Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Метою роботи є прогноз розповсюдження покладів ВВН та генетично пов'язаних з ними ПБ у різновікових комплексах нафтогазовидобувних регіонів України з визначенням перспектив їх освоєння як додаткового джерела ВВС.

Актуальність: забезпечення України власною вуглеводневою сировиною, що є пріоритетним напрямком вітчизняної геології та нафтогазовидобувної промисловості.

Для реалізації цієї мети вирішувалися наступні завдання:

визначення генетичних взаємовідносин ВВВН з нормальними нафтами і ПБ; виділення генетичних типів ВВВН – ПБ на основі геолого-геохімічних даних; розробка критеріїв прогнозування зон бітумонагромадження.

Висновки: в роботі висвітлюються особливості геологічного розповсюдження, умови залягання та закономірності формування покладів ВВВН а також ПБ, зокрема малт і асфальтів. Дано наукове обґрунтування значних перспектив освоєння їх ресурсів у нафтогазоносних регіонах України як одного із значних додаткових джерел ВВС. Показана багатоаспектність даної проблеми.

ТЕЗИ

КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ (НА ОСНОВІ ДИТЯЧИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО)

Автор: Кузьмик Каріна, учениця 10 класу, Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Науковий керівник: Рогатин Людмила Ігорівна, учитель української мови та літератури, Ужгородської загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради

Обрана тема є **актуальною**, оскільки сучасна система початкової шкільної освіти, яка є основою Нової української школи, потребує значних доопрацювань.

Метою роботи є виявлення пізнавального, виховного та розвиваючого потенціалу художніх творів видатного українського педагога Василя Олександровича Сухомлинського.

Об'єктом дослідження є дитячі художні твори В.Сухомлинського.

Предметом дослідження є виховний потенціал оповідань та казок педагога.

Казка супроводжує людину впродовж усього життя, допомагає їй успішній соціалізації й ефективному засвоєнню життєвих уроків. Слухаючи її, дитина «вбирає» філософські смисли, стилі взаємин і моделі поведінки. Багаторазово проживаючи події казки, дитина побічно набуває важливого для себе життєвого досвіду. Казки допомагають розвинути чуйність, доброту, роблять контрольованим і цілеспрямованим емоційно-моральний розвиток дитини.

На основі активної взаємодії з казкою базується метод казкотерапії, спрямований на розвиток особистісних цінностей молодших школярів, формування позитивних рис характеру, корекції поведінки тощо.

Одним із перших українських педагогів, які почали використовувати цей прийом, став В.О.Сухомлинський. Учений на практиці показав доцільність роботи з казкою в початковій школі, запровадивши нові й відродивши забуті традиції викладання. Понад тисячу казок для роботи з дітьми вийшло з-під його пера.

Прикметно, що в контексті сучасного викладання досить рідко використовуються педагогічні здобутки В.Сухомлинського. Частково виправити таке становище покликана збірка із семи розробок уроків, заснованих на принципах казкотерапії (наведено в роботі) та зібрання найкращих творів Педагога з цікавими запитаннями та завданнями для дітей (наведено в додатках).

ТЕЗИ

Тема роботи: Розробка універсальної модульної системи моніторингу та керування обладнанням.

Виконав: Махров Валентин Володимирович, учень 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради, м.Ужгород.

Науковий керівник: Томаш Іванна Михайлівна учитель фізики Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернат з поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської обласної ради.

Закарпатське територіальне відділення МАН України

Мета роботи: розробити універсальну систему моніторингу та керування на основі мікроконтролерів STM32 та поширених цифрових та аналогових датчиків.

Завдання роботи: дослідити особливості застосування поширених датчиків (DS18B20, DHT11, MQ-9, ACS712). Сконструювати робочий макет системи моніторингу та розробити програмне забезпечення.

Актуальність роботи: Актуальність роботи полягає в вирішенні одночасно декількох питань: це використання модулів для моніторингу вимірювальних величин; можливості слідкувати за вимірювальними величинами та керувати пристроями; а також, в автоматичному режимі, дає можливість одночасно слідкувати та контролювати згідно алгоритмів автоматичного керування систем.

Висновки: досліджено перспективні цифрові та аналогові датчики для вимірювання фізичних величин, розроблено алгоритми діагностичного та

центрального модулів, на основі алгоритму розроблено програмне забезпечення. Сконструйовано макети плат діагностичного та центрального модулів. Готова система показала результат у вигляді графіку вимірювань на дисплеї серверу програми Grafana.

ТЕЗИ

науково-дослідницької роботи

«АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ МАЛОПОШИРЕНИХ НОВИХ КУЛЬТУР ЧУФИ І БАТАТУ ЗА ОРГАНІЧНОЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ В ЗАКАРПАТТІ»

Автор: Маргітай Володимир Васильович, учень 10 класу Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів, місто Ужгород.

Наукові керівники: Вайнагій С. М. — вчитель біології; Маргітай Л. Г. — к. б. н., доц. кафедри плодовоовочівництва і виноградарства Ужгородського національного університету.

Запровадження органічного землеробства передбачає розширення асортименту культурних рослин, особливо за рахунок видів із цінними дієтичними і поживними властивостями та багатогранністю використання. До таких рослин належать чуфа і батат. Даних у науковій літературі про особливості культивування їх у ґрунтово-кліматичних умовах Закарпаття немає, і взагалі, вони є малопоширеними в Україні.

В той же час, вони мають високу ринкову ціну, також сертифікована органічна продукція є дорожчою за конвенційну, тому можна очікувати на високу економічну ефективність вирощування органічних чуфи і батату.

Тому **метою наших досліджень** було дослідити агроекологічні передумови, особливості росту та формування урожаю чуфи і батату при вирощуванні за органічною технологією в умовах низинної зони Закарпаття.

Чуфа і батат вирощувалися в Ужгородському районі біля села Цеглівка на місці колишньої притерасної заплави річки Латориця.

Одна рослина чуфи сорту Фараон в середньому за два роки досліджень на момент збору урожаю складалася із $96,38 \pm 30,35$ стебел (так званих парцел). У кожній парцелі було 13 ± 3 листки. Довжина найбільшого листка — 51 ± 1 см, середня ширина найбільшого листка — 1 см. Листкова пластинка лінійної форми. Висота рослин — 68 ± 4 см. Кількість бульб під однією рослиною дорівнювала 254 ± 81 шт., сира вага бульб 175 ± 57 г, вага бульб після висушування при температурі 40°C — 124 ± 49 г. Урожай сирих бульб склав 14, 583 тонни на гектар, а сухих бульб — 10, 343 тонни на гектар. В цілому, можна сказати, що вирощування чуфи може дати непоганий прибуток.

Слід відмітити, що сорти батату Гоча і Джорджія Ред за два роки досліджень показали себе добре в ґрунтово-кліматичних умовах низинної зони Закарпаття і, не дивлячись на те, що в реєстрі сортів рослин України за 2018 рік немає жодного сорту батату, їх можна рекомендувати для вирощування на Закарпатті і в Україні, оскільки це культура, яка має високу врожайність, високий коефіцієнт розмноження, високі дієтичні властивості плодів і разом з тим, на відміну від картоплі, не вражається в наших умовах шкідниками і хворобами, що дозволяє вирощувати органічну продукцію.

За всіма показниками сорт Гоча переважає сорт Джорджія Ред. Він має більшого розміру листки, більшу кількість та довжину пагонів, більшу кількість листків, у результаті чого формує більшу кількість бульб під кущем із більшою масою, тобто більший урожай. Разом з тим, сорт батату Джорджія Ред теж має свої переваги в тому, що при проростанні дає значно більшу кількість паростків і, відповідно, з одної бульби можна виростити більше розсади.

Отже, в роботі показано, що на Закарпатті є екологічно обґрунтованим і доцільним вирощування чуфи і батату за органічною технологією.

